Önkormányzati Hírlevél

2018. évi 13. szám

Belügyminisztérium

A Belügyminisztérium elektronikus hírlevele az önkormányzati tisztviselők számára

Tartalomjegyzék

Szerkesztői rovat **2**

HELYI ÖNKORMÁNYZATOK NAPJA – 2018. 2

FIGYELMÜKBE AJÁNLJUK AZ „ÖNKORMÁNYZATOK LEHETŐSÉGEI A KLÍMAALKALMAZKODÁS VIZEKKEL KAPCSOLATOS TERÜLETÉN" CÍMŰ KONFERENCIÁT 3

FIGYELMÜKBE AJÁNLJUK AZ ÖNKORMÁNYZATOK ELEKTRONIKUS HATÁSKÖRI JEGYZÉKE KIADVÁNYUNK 2018. III. NEGYEDÉVI SZÁMÁT 6

Jogszabályfigyelő **7**

A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései **8**

Jelentések, tájékoztatók **12**

ANGLIAI TANULMÁNYÚT A LIFE-MICACC PROJEKT KERETÉBEN 12

ORSZÁGOS JEGYZŐ-KÖZIGAZGATÁSI KONFERENCIA HAJDÚSZOBOSZLÓN 28

NEM LEHET KÜLÖNBSÉG ÉLETMINŐSÉG SZEMPONTJÁBÓL A FALVAK ÉS A VÁROSOK KÖZT 29

A BM 8 MILLIÁRD FORINTTAL TÁMOGATJA AZ ÖNKORMÁNYZATI FEJLESZTÉSEKET 30

TÖBB MINT 1000 MILLIÁRD FORINTBÓL FEJLŐDNEK A MEGYEI JOGÚ VÁROSOK 31

A FOGYASZTÓI BIZALOM ERŐSÍTÉSE VOLT AZ ADATVÉDELMI KERETRENDELET MEGALKOTÁSÁNAK CÉLJA .. 32

TOVÁBBI TÜRELMI IDŐT JAVASOL A KORMÁNY A FÚRT KUTAK BEJELENTÉSÉRE 32

Pályázati lehetőségek **33**

NOVEMBERBEN ÚJRAINDUL AZ OTTHON MELEGE PROGRAM 33

A KORMÁNY 4,5 MILLIÁRD FORINTTAL TÁMOGATJA A BÖLCSŐDEFEJLESZTÉSEKET 34

MEGJELENT A KÖZÖSSÉGI DÍJ A HAGYOMÁNYOS TERMÉKEKÉRT (KDHT) 2018. ÉVI KIÍRÁSA 35

Pályázati hírek **35**

ÁTADTÁK AZ IDŐSBARÁT ÖNKORMÁNYZAT ÉS AZ IDŐSEKÉRT DÍJAKAT 35

UNICEF MAGYARORSZÁG GYEREKBARÁT TELEPÜLÉS 2018. – DÍJAZOTTAK 37

TÖBB MINT 2300 ÖNKORMÁNYZAT NYERT A TÜZELŐANYAG-PÁLYÁZATON 39

IDÉN IS DÍJAZTÁK MAGYARORSZÁG LEGSZEBB KONYHAKERTJEIT 40

MINTEGY SZÁZ TELEPÜLÉSEN ÚJULHATNAK MEG ÓVODAI ÉS BÖLCSŐDEI KONYHÁK 40

Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága – Toborzás **41**

Szerkesztői rovat

HELYI ÖNKORMÁNYZATOK NAPJA – 2018.

2018. szeptember 28-án Pogácsás Tibor, a Belügyminisztérium önkormányzati államtitkára miniszteri elismeréseket adott át a Helyi Önkormányzatok Napja alkalmából rendezett ünnepségen.

Dr. Pintér Sándor, Magyarország Belügyminisztere, szeptember 30-a – a Helyi Önkormányzatok Napja – alkalmából

Helyi Önkormányzatokért Miniszteri Díjat adományozott,
egyben jutalomban részesítette

– kimagasló szakmai tevékenysége elismeréséül–
Hoffman Pál urat
Tököl város polgármesterét

– kimagasló szakmai tevékenysége elismeréséül –
Michl József urat
Tata város polgármesterét

– kimagasló szakmai tevékenysége elismeréséül –
Nagy György urat
Szomor község polgármesterét

– Debrecen város fejlődése és a közszolgáltatások javítása érdekében végzett kiemelkedő szakmai tevékenysége elismeréséül–
a **DEHUSZ- Debreceni Humán Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft.** részére
az elismerést Pethe Tamás Ferenc úr,
a DEHUSZ Nonprofit Kft. ügyvezetője vette át.

– a mozgáskorlátozottak érdekvédelme, rehabilitációja, esélyegyenlősége érdekében
kifejtett eredményes tevékenysége elismeréséül–
a **Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesülete**
részére
az elismerést Kovács Ágnes asszony,
a Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesületének elnöke vette át.

− a keresztény kultúra ápolásában, a lelki és társadalmi munka segítésében végzett kiemelkedő szakmai tevékenysége elismeréséül−
a **Szentimrevárosi Egyesület** részére
az elismerést Meszéna Zsolt úr,
a Szentimrevárosi Egyesület ügyvezetője vette át.

Forrás: www.kormany.hu/hu

FIGYELMÜKBE AJÁNLJUK AZ „ÖNKORMÁNYZATOK LEHETŐSÉGEI A KLÍMAALKALMAZKODÁS VIZEKKEL KAPCSOLATOS TERÜLETÉN" CÍMŰ KONFERENCIÁT

A LIFE16 CCA/HU/000115 azonosítószámú, „Az önkormányzatok integráló és koordináló szerepének megerősítése az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében" című (röviden: LIFE-MICACC) projekt keretében kerül megrendezésre az *„Önkormányzatok lehetőségei a klímaalkalmazkodás vizekkel kapcsolatos területén"* című konferencia.

A projekt átfogó célkitűzése, hogy javítsa a legsérülékenyebb magyarországi önkormányzatok éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességét, a klímaváltozásból fakadó vízügyi kockázatok csökkentésével. A projekt során 5 települési önkormányzat pilot projektjeik által megismerik, tesztelik és elősegítik a **fenntartható ökoszisztéma-alapú vízgazdálkodási megközelítések**nek és a **természetes vízmegőrző megoldások**nak a helyi szintű környezet-gazdálkodási stratégiákba, valamint az önkormányzat területrendezési tervezési gyakorlatába történő beépülését, integrálását. A projekt célja továbbá, hogy – a megszerzett tapasztalatokra építve – **megerősítse a helyi önkormányzatok koordinációs szerepét az éghajlatváltozáshoz való helyben történő alkalmazkodás tervezése, és a felmerülő kockázatok felismerése** terén.

A LIFE-MICACC projekt az egyik legfontosabb ágazatközi kérdéssel, a **természetes vízmegtartó megoldások** alkalmazásával és a **fenntartható vízgazdálkodás**sal foglalkozik a klímaváltozáshoz való alkalmazkodással összefüggésben. A projektben az **ökoszisztéma-alapú alkalmazkodási módszerek** különféle kedvező hatásai kerülnek tesztelésre, bemutatásra a vízgazdálkodás és a fenntartható területhasználat szempontjából települési és vízgyűjtő szinten egyaránt.

A projekt **partnerségi együttműködés**ben valósul meg. A **Koordináló Kedvezményezett** a Belügyminisztérium. **Társult Kedvezményezettek**: Bátya Község Önkormányzata, Püspökszilágy Község Önkormányzata, Rákócziújfalu Község Önkormányzata, Ruzsa Község Önkormányzata, Tiszatarján Község Önkormányzata, Klímabarát Települések Szövetsége, Országos Vízügyi Főigazgatóság, Pannon Pro Innovációs és Szolgáltató Kft., WWF Magyarország Alapítvány.

A projekt megvalósítását Koordináló Kedvezményezettként összefogó Belügyminisztérium nevében ezúton tisztelettel meghívom Önt a LIFE-MICACC projekt keretében megrendezésre kerülő **"Önkormányzatok lehetőségei a klímaalkalmazkodás vizekkel kapcsolatos területén"** című konferenciára, mely azonos tartalommal, az alábbi két helyszínen és időpontban kerül megrendezésre**:**

Időpontok és helyszínek:

2018. november 20. (kedd) Garden Hotel Wellness és Konferencia - 5000 Szolnok, Tiszaliget sétány

2018. november 22. (csütörtök) Best Western Plus Lakeside Hotel – 8800 Székesfehérvár, Liget sor 2.

A két konferencia a Belügyminisztérium Önkormányzati Koordinációs Irodája (H-1094 Budapest, Balázs Béla utca 35. Postacím: H-1093, Budapest Pf.: 314. Email: life@bm.gov.hu; http://vizmegtartomegoldasok.bm.hu/) által megvalósított „Tréningek az önkormányzatok részére a klímaváltozásról és az alkalmazkodásról" című projektakció keretében kerül megszervezésre.

A **rendezvény célja**, hogy a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás vizekkel kapcsolatos területén tájékoztatást nyújtson az önkormányzatok számára a helyi alkalmazkodási lehetőségekről és az azzal kapcsolatos szerepükről.

A **konferencia témái** érintik többek között a helyi sérülékenységet, a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodási lehetőségek közül a természetes vízmegtartó megoldásokat, hazai és EU-s finanszírozási lehetőségeket a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás területén, valamint az önkormányzati koordinációs mechanizmusok és eszközök bemutatását is.

A program keretében délután egy workshop kerül megtartásra 5 főbb tématerület mentén az önkormányzatok szerepéről a klímaváltozás vizekre gyakorolt hatásaihoz történő helyi alkalmazkodás terén.

A részletes napirendet, témákat, illetve előadókat az alábbiakban olvasható program tartalmazza.

A rendezvényen való részvétel **előzetes elektronikus regisztrációhoz** kötött, melyet az alábbi oldalon található online jelentkezési lap kitöltésével tehet meg.

Bízom benne, hogy rendezvényünk felkeltette érdeklődését, részvételére feltétlen számítok:

Pogácsás Tibor
önkormányzati államtitkár,
Belügyminisztérium

Program

2018. november 20. (kedd) Garden Hotel Wellness és Konferencia - 5000 Szolnok, Tiszaliget sétány

2018. november 22. (csütörtök) Best Western Plus Lakeside Hotel – 8800 Székesfehérvár, Liget sor 2.

Tervezett program:

9.00 – 10.00 Regisztráció

10.00–10.10 Köszöntő – Pogácsás Tibor, önkormányzati államtitkár /Dr. Dukai Miklós, önkormányzati helyettes államtitkár – Belügyminisztérium

10.10–10.25 LIFE-MICACC projekt rövid bemutatása – Belügyminisztérium, Önkormányzati Koordinációs Iroda

10.25–10.45 Önkormányzati koordinációs mechanizmusok és eszközök a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodásban – Belügyminisztérium, Önkormányzati Koordinációs Iroda

10.45–11.05 Klímaváltozás és helyi sérülékenység, helyi alkalmazkodási lehetőségek természetes vízmegtartó megoldásokkal – WWF Magyarország/Vaszkó Csaba, éghajlat-változási szakértő

11.05–11.20 Kávészünet

11.20–11.40 LIFE-MICACC keretében megvalósuló helyi természetes vízmegtartó megoldások bemutatása – Bátya Község Önkormányzata/ Püspökszilágy Község Önkormányzata/ Rákócziújfalu Község Önkormányzata/ Ruzsa Község Önkormányzata/ Tiszatarján Község Önkormányzata

11.40–11.50 Külföldi jó gyakorlatok bemutatása, a projekt keretében meglátogatott helyszínekről (Csehország, Egyesült Királyság) – A projektben partner együttműködő önkormányzatok képviselői

11.50–12.10 Önkormányzati hálózatosodás hazai és EU-s szinten a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás előmozdítása érdekében – Klímabarát Települések Szövetsége

12.10–12.30 Önkormányzati finanszírozási lehetőségek hazai és EU-s szinten a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás témakörében – Innovációs és Technológiai Minisztérium, Klímapolitikai Főosztály

12.30 – 13.30 Ebéd

13.30–15.30 Workshop az önkormányzatok szerepéről a klímaváltozás vizekre gyakorolt hatásaihoz történő helyi alkalmazkodásban (30 perces fordulókkal kalkulálva)

A workshop alkalmával lehetőség nyílik a kérdések feltevésére, tapasztalat és eszmecserére, illetve kapcsolatépítésre is.

Asztalok témái, felelősökkel:

1. Önkormányzati koordinációs mechanizmusok és eszközök a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodásban
   Asztalfelelős: Belügyminisztérium, Önkormányzati Koordinációs Iroda

2. A természetes vízmegtartó megoldások tervezésével, előkészítésével kapcsolatos tapasztalatok, illetve a külföldi tanulmányutak tapasztalatainak, jó gyakorlatainak megosztása
   Asztalfelelős: Partner önkormányzat(ok)

3. Klímaváltozás, települési sérülékenység és klímaalkalmazkodás helyi lehetőségei - mire kell figyelni, kiket és hogyan érdemes bevonni, miért fontos ez
   Asztalfelelős: WWF Magyarország

4. Önkormányzati klímaalkalmazkodási tevékenységek finanszírozási lehetőségei hazai és EU-s szinten

Asztalfelelős: Innovációs és Technológiai Minisztérium, Klímapolitikai Főosztály

5. Önkormányzati hálózatosodás hazai és EU-s szinten a klímaalkalmazkodás témakörében – KTSZ tagság, PSZ csatlakozás, potenciális projekt partnerek felkutatásának lehetőségei
Asztalfelelős: Klímabarát Települések Szövetsége

15.30–15.45 Zárás – Számadó Róza, főosztályvezető - Belügyminisztérium, Önkormányzati Koordinációs Iroda
15.45–16.00 Kérdőív kitöltése

Forrás: Belügyminisztérium, Önkormányzati Koordinációs Iroda

FIGYELMÜKBE AJÁNLJUK AZ ÖNKORMÁNYZATOK ELEKTRONIKUS HATÁSKÖRI JEGYZÉKE KIADVÁNYUNK 2018. III. NEGYEDÉVI SZÁMÁT

Elérhető az Önkormányzatok Elektronikus Hatásköri Jegyzékének 2018. III. negyedévi száma. A képviselő-testület, a bizottság, a polgármester, a jegyző, és az ügyintéző feladat- és hatásköreit ágazatoknak megfelelő bontásban tartalmazó hatásköri jegyzék megtalálható a Kormányportálon, (www.kormany.hu/hu → Belügyminisztérium → Önkormányzati Államtitkár → Önkormányzatok Elektronikus Hatásköri Jegyzéke elnevezésű mező) ahol a legutóbbi szám mellett a korábbi hatásköri kiadványaink is megnyithatók.

(A fenti mező hiperhivatkozást tartalmaz, amely közvetlen elérést biztosít a kiadványunkat tartalmazó weboldalhoz.)

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Jogszabályfigyelő

Belügyi ágazat

A jogszabály száma és címe: 178/2018. (X. 2.) Korm. rendelet az életvitelszerű közterületi tartózkodás szabályainak megsértése szabálysértéssel kapcsolatban közreműködő egyes szervek kijelöléséről és feladatairól

A jogszabály lényege: A jogszabály a helyi önkormányzat feladatául szabja az életvitelszerű közterületi tartózkodás szabályainak megsértése szabálysértés elkövetője ingóságainak ideiglenes tárolását. Ideiglenes tárolást végző szervként az önkormányzat határozatot hoz a jogszabályban foglalt tartalommal.

Hatálybalépés: 2018. október 15.	**Magyar Közlönyben való megjelenés:** 2018. évi. 150. szám, 30362. o. (2018. október 2.)

A jogszabály száma és címe: 191/2018. (X. 12.) Korm. rendelet az életvitelszerű közterületi tartózkodás szabályainak megsértése szabálysértéssel kapcsolatban közreműködő egyes szervek kijelöléséről és feladatairól szóló 178/2018. (X. 2.) Korm. rendelet eltérő szöveggel történő hatálybalépéséről

A jogszabály lényege: A jogszabály pontosítja az ideiglenes tárolásba vett ingóságokkal kapcsolatos feladatokat. Az ideiglenes tárolásba vett ingóságot – több ingóság esetén azok csomagolását – azonosításra alkalmas jellel kell ellátni.

Hatálybalépés: 2018. október 15.	**Magyar Közlönyben való megjelenés:** 2018. évi. 158. szám, 30580. o. (2018. október 12.)

A jogszabály száma és címe: 179/2018. (X. 2.) Korm. rendelet az elektronikus ügyintézéssel kapcsolatos egyes Korm. rendeletek módosításáról

A jogszabály lényege: A jogszabály módosítja többek között az önkormányzati ASP rendszerről szóló 257/2016. (VIII. 31.) Korm. rendeletet: bevezeti az elektronikus fizetési és elszámolási rendszer fogalmát, valamint kijelöli a Kincstárt csatlakozott szervezetként, amely az informatikai rendszerén keresztül biztosítja az elektronikus fizetési és elszámolási rendszer szolgáltatásaihoz szükséges fizetési feltételeket.

Hatálybalépés: 2018. október 3.	**Magyar Közlönyben való megjelenés:** 2018. évi. 150. szám, 30364. o. (2018. október 2.)

Építésügyi, területfejlesztési és kulturális örökségvédelmi ágazat

A jogszabály száma és címe: 190/2018. (X. 12.) Korm. rendelet a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet módosításáról

A jogszabály lényege: A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet módosítása szerint a jegyző a helyi egyedi védelem alatt álló ingatlan tekintetében elektronikus úton adatokat szolgáltat a jogszabályban meghatározottak szerint.

Hatálybalépés: 2018. október 20.	**Magyar Közlönyben való megjelenés:** 2018. évi. 158. szám, 30578. o. (2018. október 12.)

PÉNZÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 175/2018. (IX. 27.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet és a Modern Városok Program megvalósításáról szóló 250/2016. (VIII. 24.) Korm. rendelet módosításáról

A jogszabály lényege: Az Ávr. módosítása az önkormányzat által az igénybe vett és az önkormányzatot ténylegesen megillető támogatás különbözete után fizetendő ügyleti kamatra vonatkozik. Emellett rendelkezik a Kincstár számlavezetési kötelezettségéről az európai uniós forrásból és fejlesztési célú, nem európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások fogadása tekintetében. Pontosítja a jogszabály a nettó finanszírozás szabályait is.

Hatálybalépés: 2018. október 1.	**Magyar Közlönyben való megjelenés:** 2018. évi. 146. szám, 30103. o. (2018. szeptember 27.)

SZOCIÁLIS ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 36/2018. (X. 12.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosításáról

A jogszabály lényege: A jogszabály módosítja a nappali melegedő és az éjjeli menedékhely nyitva tartási idejét.

Hatálybalépés: 2018. október 15.	**Magyar Közlönyben való megjelenés:** 2018. évi. 158. szám, 30661. o. (2018. október 12.)

Lezárva: 2018. október 15.

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései

Az ügy tárgya: telekadó

A döntés elvi tartalma: A települési önkormányzat képviselő-testülete helyi ügyek körébe tartozó mérlegelése keretében – törvény szabta határok között – szabadon differenciálhat, akár közös szabály általánosságának kiterjesztése (azaz a különbözőkre szóló differenciálás mentesség útján való megállapításának mellőzése) útján is. Az önkormányzati rendelet (Ör.) korábbi mentességi szabályának szűkítése tehát az indítvány által hivatkozott alapokon nem kifogásolható.

Az ügy száma: Köf.5014/2018/4.

Az indítvány lényege: [4] Az indítvány szerint az Ör. nem értékelte az adóztatott vagyontárgy és környezete, az ipari terület elégtelen kármentesítésének tényét, a terület hasznosításra alkalmatlan voltát. Az Ör. nem veszi figyelembe a helyi sajátosságokat a korábban kialakult súlyos azbeszt-szennyezettséget, annak kármentesítést követően is fennmaradt állapotát, az ebből eredő forgalmi értékcsökkenést. Ebből következően a helyi adó konfiskáló jellegű, ami nem veszi figyelembe a helyi sajátosságokat és az adóalanyok teherbíró-képességét. Az adó mértéke alkalmas arra, hogy az adóztatott vagyontárgyat rövid időn belül feleméssze.

Részlet az indoklásból: I. [16] Jelen esetben az indítványban megfogalmazott kezdeményezés az, hogy a helyben tapasztalt és az ingatlant vélhetően érintő

azbesztszennyezést, mint helyi környezetszennyezési sajátosságot az Ör.-nek mentességi okként figyelembe kellene vennie a helyi adókról szóló 1990. évi C törvény (Htv.) alapján.
[18] A Kúria a periratok alapján megállapította, hogy az ingatlant magában foglaló terület tekintetében a környezeti kár fennállása vitatott. Az igazságügyi környezetvédelmi szakértő állítása a forgalomképtelenséget illetően ugyanakkor ingatlanforgalmi szempontból nem okszerű, hiszen feltételezett káros hatások léte esetén is lehet az ingatlannak forgalmi értéke, ami – akár ha negatív értékű is – csak ingatlanforgalmi módszerek alkalmazásával határozható meg.
[19] Az ingatlannal összefüggésben az okozott környezeti kárral kapcsolatos kártérítési ügyet mindenképpen el kell választani a jelen, közigazgatási perrendtartás szerinti eljárás tárgyát képező normakontrolltól. A külön peres eljárásban, a károkozó és a károsult közötti polgári jogi jogvita elbírálása során, a bíróság által megállapított kárfelelősség alapján megítélt kártérítés és az önkormányzat adómegállapítási hatásköre alapján kivetett adó kérdése eltérő jogviszonyokon keresztül realizálódik. Az esetlegesen megalapozott, de végül nem megítélt, harmadik fél károkozóval szemben kárigény, önmagában (közvetlenül) aligha lehet normatív mentességi ok. Ha van e helyzetből adódóan sérelem, az más, polgári bírósági eljárásra tartozik.
[20] A Htv. mentességi szabályainak a hivatkozott ok alapján való sérelmére vonatkozóan ezért a Kúria az adott tényállás mellett, ebben a kérdésben az igényt nem tartja megalapozottnak.
[26] II. A Kúria azt a kérdést is vizsgálta, hogy az Ör. szabályozása normatív-e, illetve figyelemmel van-e az adóalanyok megfelelően széles körének teherbíró képességére [Htv. 7. § g) pontja].
[28] E mérlegelési jog határait különösen a Htv. 6–7. §-a jelöli ki. Jelen ügyben lényeges korlátot a Htv. idézett 6. § c) pontja, illetve 7. § g) pontja állítja. A helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez, illetve az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességének körében ugyanis a prioritások meghatározása a mérlegelési jog körébe tartozik, és annak jogszerű keretek között való gyakorlása a bíróság által nem bírálható felül.
[29] Az a körülmény tehát, hogy a képviselő-testületi döntés a helyi önkormányzati gazdasági érdekre figyelemmel van, és ezzel érinti természetesen az adózók teherviselését, külön sérelem híján, nem jogellenes. Sem a Htv. 6. § c) pontja, sem 7. § g) pontja ezt a lehetőséget nem zárják ki.
[30] Megállapítható ezzel kapcsolatban először is, hogy jelen ügyben az ingatlan szabályozása nem egyedi, hanem vele területi egységet képező további ingatlanokra terjed ki. A szabályozás ezért nem tekinthető jogellenesen megkülönböztetőnek, hanem normatívnak minősül.
[32] Összefoglalva, mivel az indítvánnyal érintett Ör.-rendelkezések az indítványban hivatkozott törvényi szabályok szerint nem ellentétesek a Htv.-vel, ezért a Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt a Kp. 142. § (2) bekezdése alapján elutasította.

Alkalmazott jogszabályok: A helyi adókról szóló 1990. évi C törvény 6. § c);
7. § g)

Az ügy tárgya: Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálata

A döntés elvi tartalma: [43] A közigazgatási bíróságnak a helyi építési szabályzat szabályozási tárgykörét érintő egyedi ügyben hozott döntése az önkormányzat rendeletalkotási és rendelet módosítási jogkörét nem érinti, szabályozási autonómiáját nem korlátozza.

[44] A korábbi építési szabályzat beépítést korlátozó övezeti szabályozása miatt az önkormányzatot terhelő, kisajátítási kérelem benyújtására vonatkozó kötelezettséget rögzítő jogerős ítélet nem akadálya annak, hogy az önkormányzat később, az Alaptörvényben biztosított rendeletalkotási, azaz jogalkotó hatáskörével élve az építési szabályzat módosításával a korlátozást megszüntesse vagy csökkentse. Az önkormányzati rendelet nem következménye az egyedi jogalkalmazói aktusnak, hanem, mint jogszabály feltétele annak.

Az ügy száma: 5016/2018/4.

Az indítvány lényege: [1] A felperes tulajdonát képezi, 10 ha 9405 m2 szántó, legelő megnevezésű ingatlan. Az ingatlan a regionális hulladéklerakó telep 500 méteres védőtávolságán belül helyezkedik el, ezért az ingatlan mezőgazdasági rendeltetésű övezeti besorolását az 1997. július 1. napján hatályba lépett 11/1997. (VI. 20) közgyűlési rendelettel jóváhagyott Átmeneti Városrendezési Szabályzat módosította és "véderdő" (EV) területfelhasználási kategóriába sorolta át. A zónaátsorolás következtében az ingatlan beépíthetősége megszűnt, emiatt a felperes az ingatlanon gabonatárolót nem tudott létesíteni. A felperes 2009. december 1. napján kérte az ingatlana megvásárlását az önkormányzattól, melynek az nem tett eleget. A felperes ezért 2014. december 31. napján a Kormányhivataltól kérte, hogy az ingatlanát terhelő építési korlátozások felszámolása végett kötelezze az önkormányzatot a kisajátítás iránti kérelem benyújtására.

Részlet az indoklásból: [29] I. A Kúria osztja az önkormányzat álláspontját, mely szerint ha a helyi jogalkotónak a rendelet szabályozási tárgykörét érintő – az érintett jogalanyoktól függetlenül – valamennyi ügyben hozott egyedi döntésre figyelemmel kell lennie, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi és CLXI. törvény 6. §-ának (Bszi.) ilyen értelmezése ellehetetlenítené az önkormányzat jogalkotási autonómiáját. A törvényes működésnek ellenben továbbra is alapvető követelménye, hogy az önkormányzat tiszteletben tartsa az Alaptörvényben foglalt hatáskörben meghozott bírói döntést. Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés c) pontja szerint a bíróság az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről dönt. Jelen esetben nincs olyan SZÉSZ rendelkezést érintő korábbi bírói döntés, mellyel az önkormányzat tudatosan szembe helyezkedett volna, ezért a SZÉSZ módosítás megalkotása során az önkormányzat nem sérthette meg a Bszi. 6.§-át.

[30] II. A továbbiakban a Kúria azt is vizsgálta, hogy a SZÉSZ módosítása ellentétes-e a régi Pp. 229. § (1) bekezdésével, sérti-e a „res iudicata” elvét.

[33] A SZÉSZ módosítás hatályba lépésével a felperes ingatlanát érintő tényállás megváltozott, a meglévő építési korlátozás a tulajdonos érdekében megszűnt, ezzel az önkormányzat önként elhárította azt a korábbi sérelmes helyzetet, mely csak a tulajdonos tulajdonjogának elvonásával lett volna felszámolható egy kisajátítási eljárásban. A kisajátításról szóló 2007. évi CXIII. törvény 1. §-a alapelvként rögzíti, hogy a tulajdonjog csak kivételesen vonható el. A SZÉSZ módosítása éppen a felperes által kívánt hasznosítást, a gabonatároló létesítést tette lehetővé, azaz, hogy a tulajdonos korlátozás nélkül tudja ingatlanát használni és hasznosítani.

[34] Az anyagi jogerő tehát nem zárta ki a SZÉSZ módosítását, mivel az kizárólag az eljárási cselekményre, a kisajátítási kérelem benyújtására vonatkozóan állt be, melynek az önkormányzat az előírt határidőben eleget tett. A felperes kérelmére megindult jelen eljárásban a bíróság feladata a kisajátítás jogalapjának a fennálló tények alapján történő vizsgálata annak megállapítása végett, hogy a kérelem elutasítása megfelel-e a határozat időpontjában rögzült tényállásnak és hatályban lévő szabályozásnak, mely vonatkozásában a korábbi ítélet nem jelent ítélt dolgot.

[35] III. Végül a Kúria az indítvány SZÉSZ módosítás hatályban tartásának jogellenességét vizsgálta, mivel a bíróság azért kezdeményezte mind a SZÉSZ, mind a jogszabály-ellenességének megállapítását, mert a SZÉSZ módosítás – a SZÉSZ-be való beépülése ellenére – jelenleg is hatályban van.

[40] Az Alkotmánybíróság gyakorlatának megfelelően a törvény bevezeti a joghatását már kifejtett módosító és hatályon kívül helyező rendelkezések „automatikus” hatályvesztését, amiről a jogalkotónak a jövőben nem kell tételesen rendelkeznie. E rendelkezés a jogrendszer átláthatóságát és az egyes jogszabályokban tételesen elhelyezett folyamatba épített technikai deregulációs rendelkezésekből következő esetleges jogalkotói hibák elkerülését is biztosítja.
[41] A SZÉSZ módosítás a 9. § (1) bekezdése alapján a rendelet kihirdetését (2017. április 29.) követő 30. napon (2017. május 29.) lépett hatályba, mely napon a Jat. fenti szabálya alapján végrehajtottá vált. A végrehajtott (beépült) rendelkezések az azt követő napon (2017. május 30. napján) a törvény erejénél fogva hatályukat vesztették, így annak hatályon kívül helyezéséről nem kellett rendelkezni. Megállapítható, hogy a SZÉSZ módosítás közzététele is megfelelt a Jat. előírásainak, amit a Nemzeti Jogszabálytár elektronikus felületén a hatályvesztés időpontja és a rendelet címének áthúzása is visszaigazol.
[42] Összefoglalva, a Kúria önkormányzati Tanácsa azt állapította meg, hogy a SZÉSZ módosítás indítvánnyal érintett rendelkezései nem ellentétesek az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdése és a Jat. 2. § (4) a)-b) pontjai alapján a Bszi. 6. §-ával és a régi Pp. 229. § (1) bekezdésével, ezért a bírói indítványt a Kp. 142. § (2) bekezdése alapján elutasította.

Alkalmazott jogszabályok: Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdése,
A jogalkotási törvényről szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (4) a)-b) pontja,
A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi és CLXI. törvény 6. §

Az ügy tárgya: zárszámadási rendelet megalkotása

A döntés elvi tartalma: A helyi önkormányzatok költségvetése az államháztartás rendszerébe tartozik, annak részét alkotja. Az Áht. pedig kötelezően előírja, hogy az önkormányzatok költségvetését, valamint a költségvetés végrehajtására vonatkozó zárszámadást önkormányzati rendeletben kell megállapítani. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) tehát a szóban forgó tárgykörök tekintetében egyértelműen szabályozási kötelezettséget határoz meg. Az önkormányzatok szabályozási autonómiája nem terjed addig, hogy a zárszámadási rendelet megalkotására vonatkozó törvényi kötelezettségét mellőzze. Az önkormányzat a törvény által kötelezően meghatározott feladat- és hatáskörében köteles eljárni, s ez vonatkozik a jogalkotási kötelezettségére is.

Az ügy száma: 5023/2018/3.

Az indítvány lényege: [1] A Kormányhivatal (indítványozó) 2018. június 5. napján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 134. § (1) bekezdése alapján törvényességi felhívást bocsátott ki, a jelen ügyben érintett Önkormányzata képviselő-testületének címezve. Ebben megállapította, hogy az önkormányzat nem tett eleget az Áht. 91. § (1) bekezdése, továbbá a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény (Hatásköri törvény) 138. § (1) bekezdés k) pontja szerinti jogalkotási kötelezettségének, mivel 2018. május 31. napjáig nem fogadta el a 2017. évről szóló zárszámadási rendeletét. Erre tekintettel az indítványozó az önkormányzat jogalkotási kötelezettség elmulasztásában megnyilvánuló törvénysértését állapította meg.

Részlet az indoklásból: [6] A Hatásköri törvény 138. § (1) bekezdés k) pontja értelmében a képviselő-testület gazdálkodási feladata és hatásköre, hogy „elfogadja a költségvetés végrehajtásáról szóló beszámolót (zárszámadás), ennek keretében elfogadja a normatív költségvetési hozzájárulásoknak a költségvetési törvény előírása szerinti elszámolását.”
[7] Az Áht. 91. § (1) bekezdése szerint „A helyi önkormányzat költségvetésének végrehajtására vonatkozó zárszámadási rendelet tervezetét a jegyző készíti elő és a polgármester terjeszti a képviselő-testület elé úgy, hogy az a képviselő-testület elé terjesztését követő harminc napon belül, de legkésőbb a költségvetési évet követő ötödik

hónap utolsó napjáig hatályba lépjen. A zárszámadási rendelet tervezetével együtt a képviselő-testület részére tájékoztatásul be kell nyújtani a kincstár 68/B. § szerinti ellenőrzése keretében a helyi önkormányzat éves költségvetési beszámolójával kapcsolatosan elkészített jelentését".

[9] A Hatásköri törvény 138. § (1) bekezdés k) pontja szerint a zárszámadási rendelet keretében kell elfogadni a normatív költségvetési hozzájárulásoknak a költségvetési törvény előírása szerinti elszámolását. Mindez az önkormányzati működés transzparenciája szempontjából elengedhetetlen, amellett, hogy a normatív költségvetési hozzájárulások felhasználása nélkül a település üzemeltetése veszélybe kerül. Tehát mind a költségvetési, mind a zárszámadási rendelet megalkotása az önkormányzati működés – és így a lakosság közszolgáltatásokhoz való hozzáférése, ellátása – szempontjából alapvető jogalkotási kötelezettsége a helyi képviselő-testületeknek.

[10] A fentiek alapján a Kúria megállapította, hogy Terem Község Önkormányzat képviselő-testülete törvényen alapuló jogalkotói kötelezettségét elmulasztotta, mivel nem alkotta meg a 2017. évi zárszámadásról szóló önkormányzati rendeletét.

[11] A zárszámadási rendelet megalkotása az önkormányzat törvényes működéséhez elengedhetetlen.

Alkalmazott jogszabályok: A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 134. § (1) bekezdés,
Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 91. § (1) bekezdés,
A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (1) bekezdés k) pont.

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Jelentések, tájékoztatók

ANGLIAI TANULMÁNYÚT A LIFE-MICACC PROJEKT KERETÉBEN

A 2017. szeptember 1-jével a Belügyminisztérium koordinálásával és kilenc együttműködő Társult Kedvezményezettel Partnerségben indult ***„Az önkormányzatok integráló és koordináló szerepének megerősítése az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében"*** című (továbbiakban: LIFE-MICACC) projekt megvalósítása. A projekt keretében **2018. szeptember 25-28-a** között került sor a második és harmadik külföldi tanulmányútra két helyszínen az Egyesült Királyságban (Belford, Pickering). Az utazáson 16 magyarországi település önkormányzata képviseltette magát a projekt megvalósításában együttműködő Partnerszervezetek képviselőin túl.

A meglátogatott angliai helyszíneken a természetes vízmegtartó megoldások tanulmányozása volt a projektcsapat célja. A megoldásokat itt elsősorban a természetre alapozott árvízvédelem céljából, és nem például az aszály vagy a belvíz problémájának megoldására alkalmazták.

A helyszínek földrajzi adottságaikat tekintve csapadékos dombvidéki területek, ahol a problémákat kis vízgyűjtőterületű vízfolyások időszakos megáradása okozza. A települések védelme érdekében a vízvisszatartó és lefolyás-lassító rendszereket mezőgazdasági területeken alakították ki. Az árvízvédelem mellett a természetes vízmegtartó megoldások megvalósítása mellett szóltak a következő részeredmények is: új élőhelyek jöttek létre, mérséklődött az erózió és visszanyerhetővé vált a lemosódott talaj, visszapótolhatóvá a talajvíz.

A tanulmányútról Benedek Gergő, Bernecebaráti Község Önkormányzatának delegáltja, a tanulmányút résztvevője készítette az alábbi beszámolót.

„Az észak-angliai időjárás kegyelmébe fogadta a csoportot, a kora őszi időszakhoz képest nagyon szokatlan, ragyogó napsütés jellemezte az időjárást. Ez az idő jó lehetőséget nyújtott ahhoz, hogy hosszabb időt tölthessen a csoport terepen, az árvízvédelmi objektumok közvetlen megismerésével. A kedvező időjárás miatt a vendéglátók alaposan bemutathatták a beavatkozásokat, amelyeknek sok esetben már a megközelítése is kihívást jelentett volna mély sár, makacs esőzés esetén.

A wooleri szálláshelyről mindössze húsz perc buszútra volt Belford, ahol elkezdődött a szakmai program, 26-án kora reggel. A tágas legelőkkel, fasorokkal, juhokkal és tehenekkel tarkított klasszikus észak-angliai tájban fekvő kistelepülés alig néhány kilométerre esik az Északi - tenger partjától. A Nurthumberland Countyra jellemző tájhasználat kedvezőtlenül befolyásolja a vízmegtartást, így a településen átfolyó patak, a Belford Burn vízgyűjtőjén a hirtelen érkező nagymennyiségű csapadékvíz régebben gyakran időszakos vízfolyások formájában zúdult le a lankás domboldalakon. Az árvíz nagy mennyiségű hordalékot és műtrágyát juttatott a patakmederbe, ezzel rontva annak ökológiai állapotát.

Alex Nicholson, az Arup tervezőiroda hidrológusa és a természetes árvízkezelés (Natural Flood Management - NFM) specialistája **az elmúlt évek egyik legvirálisabb természetvédelmi videójára** emlékeztetett, amely azt mutatta be, hogyan változtatta meg a Yellowstone Park ökoszisztémáját a farkasok visszatelepítése. Az NFM megoldások egyik jellemzője, hogy “hagyják a természetet törődni magával”, vagyis, hogy a települések és emberi tevékenységek számára összességében pozitív hatású természetes folyamatokat engedni, sőt támogatni próbálják. Más szóval olyan természetes alapú környezetbarát megoldásokat választanak, amelyek helyben rendelkezésre állnak, ezáltal környezeti terhelésük minimális.

Belfordban 1997 és 2007 között számos alkalommal megáradt a patak, ami megközelítőleg 30 épületet veszélyeztetett. A kistelepülési lokális katasztrófa megelőzése a hagyományos árvízvédelmi létesítmények építésével a magas beruházási költségek miatt a költség-haszon elemzések alapján, nem lenne megtérülő - Más megoldásra volt szükség.

A település mélyfekvésű, lakott területeit veszélyeztető villámárvizek biztonságos lefolyását úgy lehet elérni, ha a vízhozamot próbálják csökkenteni. Ennek érdekében lassítani kell a lefolyást, tompítva az árvízcsúcsot. Belford külterületi legelőin ezt egyrészt ideiglenes, sekély zöldtározókkal oldották meg, amelyekbe vízelvezető árkokkal tudják a vizet bevezetni és egyszerű, zárható fagátakkal tudják szabályozni a rendszer működését. A vizek gyors lefolyását pedig szintén kis gátakkal szabályozzák, kivezetve a többletvizet a domboldalra, nem hagyva, hogy az eredeti patakmederben, nagy intenzitással levonuljon.

A másik tipikus beavatkozás egy egyszerű, nyitott aljú deszkagát, amely bizonyos mennyiséget enged lefolyni, de az árvizet és a nagyobb méretű hordalékot megfogja.

Paul Quinn, a Newcastle Egyetem hidrológusa az alábbi hármas jelszóban foglalta össze a természetes árvízvédelem módszerét:

„Lassítsd - Tárold – Szűrd”

Az előadások meghallgatása és a két helyszín bejárása után egy rövid kirándulásra is sor kerülhetett a tengerparton, ahol a sziklákon Anglia egyik legnagyobb erődvára, Bamburgh őrködik.

A második szakmai napon tovább utazott a csoport dél felé, Pickeringbe, ahol a Beck nevű vízfolyás vízhozamát kell 15 köbméter/másodperc alatt tartani ahhoz, hogy az ne veszélyeztesse a települést, hanem békésen átfolyjon alatta.

A Beck vízgyűjtője nagyrészt természetvédelmi területen van, a nemzeti park erdeinek mélyén. Itt a patakmederre dőlő fatörzsek és megrekedő hordalékfák természetes jelenségét imitálták úgy, hogy helyben vágtak ki néhány fát, és térinformatikai modellezés eredményeinek felhasználásával az arra alkalmasnak ítélt helyszíneken ezeket keresztben egymásra helyezve természetes gátakat emeltek. Támasztékul a magasra hagyott tönkök csonka fatörzsei szolgálnak. Ezek a gátak alul átengedik a vizet, és a törzsek között is van átszűrődés. A cél itt is csak a terelés és a lassítás - a kaszkád effekt elkerülése érdekében tisztes távolságot kell hagyni az ilyen beavatkozások között.

Ugyanennek a megoldásnak egy másik verziója a fatörzsekből emelt völgyzáró gát, amely “faltól-falig” húzódik a patakmeder völgyében, ezáltal természetes duzzasztóként jókora vízmennyiséget megfogva. Ezekből is többet emelnek, a beavatkozáshoz alkalmas adottságokkal rendelkező szakaszokon.

A természet erőivel szövetkezésre jó példa, hogy hosszú előkészítés után hamarosan kísérleti jelleggel, szabályozott körülmények között egy hódcsaládot telepítenek be a vízgyűjtő egy kijelölt felső szakaszán. A kísérleti projekt során a hódok lefolyási viszonyokra gyakorolt hatását fogják vizsgálni.

(https://www.bbc.com/news/uk-england-york-north-yorkshire-45708504)

A hódok természetes módon emelnek és tartanak karban rönkgátakat, amelyek befolyásolhatják az árvízi kockázat mértékét. A hódokat a föld alá is benyúló ketreccel és kerítéssel fogják a kísérleti területen belül tartani, nehogy elvándoroljanak, mielőtt sikerül bizonyítani a tevékenységük hatásait.

Ezek a vízmegtartó megoldások számos magyarországi településen is meglévő körülmények között érvényesülhetnek, ezért valószínűsíthetően adaptálhatók. A megismert angol erdészeti és hidrológiai szakértők pedig a teljes folyamattal kapcsolatban tudnak majd tanácsot adni a magyar küldöttség tagjainak a későbbiek során is. Az NFM megoldások tíz év kísérletezés után most már az angol központi költségvetésben is tételként szerepelnek, amire itthon még várni kell, de a csoport így is erős inspirációkat kaphatott ahhoz, hogyan lehet nagyon költséghatékony és környezetbarát módon hozzáállni a kistelepülési árvízvédelem kérdéséhez.

A csoport az utolsó napon egy rövid yorki séta beiktatásával hazautazott, hasznos tapasztalatokkal gazdagodva, és még inkább megerősödött csapatszellemmel, ami jó alapot adhat majd az új tudások otthoni, hálózatos felhasználásában is."

A LIFE-MICACC projektekről és a természetes vízmegtartásról bővebb leírást, tájékoztatást itt talál: https://vizmegtartomegoldasok.bm.hu

Látogassa meg Galériánkat is (https://vizmegtartomegoldasok.bm.hu/hu/galeria/kepek/8), ahol további fotókat talál a tanulmányútról.

A továbbiakban – a WWF Világ Természeti Alap Magyarország Alapítvány összeállításában – olvashatják a belfordi és pickeringi probléma ismertetését, illetve az ezek megoldására megvalósult projektek leírását tartalmazó rövid szakmai anyagokat.

A „Belford Proactive Flood Solutions" Projekt

A probléma bemutatása – Belford 1200 lakosú település Észak Anglia keleti partvidékén. A települést átszeli a Belford Burn patak, és bár a pataknak csupán 10 km^2 a vízgyűjtője, az évi átlagosan 750 mm csapadék gyakran okoz villámárvizeket és belterületi elöntést. Ennek oka, hogy a felső vízgyűjtő 5-10%-os lejtésű dombvidékén az intenzív tájhasználat dominál, nagyrészt legelők és szántók alkotják. Pickering településhez hasonlóan az árvízvédekezést tradicionális módszerekkel itt Belfordban sem lehet megoldani, hisz az Environmental Agency elemzése szerint ez túl drága lenne ahhoz képest, hogy az évi akár többszöri áradás csak néhány épületet veszélyeztet. A 2.5 millió fontra becsült beruházás így egyszerűen nem térülne meg.
A villámárvízen túl problémát jelentett a patak szennyezettsége is. A gyorsan lezúduló víz nagy mennyiségű lebegtetett hordalékot, és szerves tápanyaggal, műtrágyával erősen terhelt vizet jutatott a patakba, ami annak ökológiai állapotromlásához vezetett, illetve hordalékkal telítette, elzárta a medret.

Az EA és Newcastle Egyetem 2004-2007 között közös kutatást végzett különböző lefolyáslassító módszerekkel kapcsolatban. Ezek egyrészt kimutatták, hogy lefolyáslassító megoldásokkal jelentősen képesek az alvizi árvízcsúcsokat csökkenteni heves esőzéskor, illetve ezek mérsékelik a hordalék lemosódást is. Ezután alakult a partnerség a Newcastle Egyetem és az EA között a belfordi probléma megoldására, melynek alapelve a víz ”elterelése, tárolása, lassítása, beszivárogtatása” volt.

Partnerség

Megvalósító szervezetek	Magyar fordítás/ megfelelő	Feladatai
Environmental Agency (EA)	Környezetvédelmi hatóság	finanszírozás, megvalósítás
Newcastle University	Newcastle Egyetem	NWRM-ek tervezése, megvalósítás, monitoring, hidrológiai vizsgálatok
Northumbrian Regional Flood Defence Committee	Regionális Árvízvédelmi Tanács (az EA által létrehozott szerv.)	finanszírozás, koordináció

Az alkalmazott vízmegtartó beruházások

Tavak – Állandó vízfolyásokra épült oldaltározó tavak (offline pond) és medertározó tavak (online ponds).

Offline pond – vízfolyás melletti kis oldaltározó tó, amely ideiglenesen töltődik fel.

Ezek olyan kis vízfolyások mellé telepített tározók vagy tavak, amelyekbe eső esetén megáradt patak kiterelt vizét megtartják.

Lehetnek egyszerű ásott tavak, illetve deszka vagy földgáttal lehatárolt területek is, megoldástól függően pedig szabályozható műtárgy is épülhet rajtuk. Az ’online pond’, vagyis közvetlen a vízfolyás medrében létrehozott kis tó ettől abban különbözik, hogy általában kisebb, és nem csak víztározó, de lefolyáslassító, hordalékfogó, és így vízminőség javító szerepe is van.

Ezeknek a tavaknak nagy előnye, hogy tulajdonképpen nem vesznek el értékes legelőterületeket a gazdálkodóktól egy minimális sávot leszámítva, ami a fa vagy földtöltésnek kell. A tó területe maga az év nagy részében száraz, és csak heves esőzések alkalmával telnek meg vízzel.

Fapallókkal lekerített oldaltározó tó a Belford Burn vízgyűjtőjén.
Körülbelüli kialakítási költség: 6000 euró

Víztárolás a mederben - rönk és rőzsegátak – Ezek vízfolyásokra épülő apró akadályok, melyek a mederben lassítják a lefolyást és tartanak meg vizet, illetve kiléptetik a patakot a medréből és olyan helyen okoznak elöntést, ahol ez nem jelent gondot. Ha az ártér ahova a patak kilépne nem erdősült, akkor további vízmegtartó potenciál nyerhető azzal, hogy erdősítik az árteret az érdesség növelése érdekében. A megoldás előnye, hogy olcsó, új élőhelyek teremtésével jár, illetve hogy tulajdonképpen nem egy mesterséges beavatkozásról, hanem természetes folyamatokat utánzó megoldásról van szó. Bekerülési költség: 120-1200 euró/gát.

Rönkgát, mellette az ártéren ültetett facsemeték. Az erdősített ártéren növekszik az érdesség, így a rönkgát által kiterelt víz folyása tovább lassítható.

Időszakos vízfolyások elrekesztése – Vízmegtartó megoldások nem csak állandó vízfolyásokon alkalmazhatóak. A Belford Burn felső vízgyűjtőjén rengeteg olyan lejtős mezőgazdasági terület volt, amelyeken intenzív esőzéskor gyülekezett csak össze a víz, és ilyenkor ideiglenes vízfolyások alakultak ki rajta, melyek a Belford Burn vizét táplálták.

Térképezés – Farm Pond Location Tool – Első lépésként ezeket az ideiglenes vízfolyásokat kellett feltérképezni, melyhez elkészítették a vízgyűjtő pontos felszínmodelljét. A LIDAR-val, azaz lézeres távérzékeléssel készült felszínmodell 5-15 cm pontossága lehetővé tette, hogy azonosítsák a vízgyűjtőn azokat a szabad szemmel nem, vagy alig látható mélyebb sávokat, ahol az ideiglenes vízfolyások megjelentek. A vízfolyások azonosításához egy ideig a helyi földművesek tudására és tapasztalatára, illetve esőzéskor tartott terepszemlére támaszkodtak, de a teljes terület így felmérni túl időigényes lett volna (ugyanakkor természetesen ez is lehetséges).

A lézeres távérzékeléssel (LIDAR) felmért területeken térinformatikai eszközökkel azonosították a felszíni vízfolyások összefolyási pontjait, azokat az ideális helyeket, ahol a leghatékonyabban lehet tározót létesíteni.

Miután a felmérés elkészült, egyeztetést indítottak a gazdákkal annak érdekében, hogy közösen keressenek olyan beavatkozási helyszíneket, ahol egy földtöltés vagy deszkagát megépülése nem okoz anyagi hátrányt a gazdáknak, vagy akár hasznukra is válik, hisz ezek a gátak képesek megtartani az erodálódó termőtalajt is. A gazdák kényelmi szempontján felül fontos volt az is, hogy minél több ideiglenes vízfolyás összegyülekezési helyén, mély, tározásra alkalmas pontokon épüljenek meg a gátak (lásd pirossal a fenti LIDAR felmérésből készült képen).

Intenzív csapadékhulláskor felső vízgyűjtő legelőin vízfolyások jelentek meg. A lefolyáslassító megoldások többek között ezekre az időszakos vízfolyásokra fókuszáltak. Helyszínválasztásnál szempont volt, hogy a beavatkozás ne okozzon bevételkiesését a gazdáknak, illetve hogy az ideiglenes vízfolyások alján, gyülekezési pontjainál legyen.

A helyszínek gazdákkal közös beazonosítása után épültek meg a vízmegtartó beruházások. A földtöltések sokszor telekhatáron vagy mezsgyén épültek, hogy ne vegyenek el az értékes termőterületből, a fagátak mivel keskenyebbek máshol is megépülhettek. Az így létrehozott tavak vagy egy megfelelően méretezett áteresszel rendelkeztek, és feltöltődésük után az áteresz méretétől függően egy adott ütemben, néhány óra leforgása alatt újra leürültek. A másik megoldás szerint a kis tavak leürülése zsilippel szabályozható, ennek előnye, hogy lehetővé teszi az érintett gazdálkodó számára megtartani a területen a vizet, ha például aszályos időszakban ez állt érdekében. Ideiglenes tározó gát/töltés/fal költsége: 900-2000 euró/m felhasznált ált anyagtól függően (föld/fa)

Balra: föltöltéssel elrekesztett ideiglenes vízfolyás. A víz egy megemelt átereszen lassan távozik a tóból, az áteresz bukószintje alatt a tó képes a szántóról lemosott termőföldet és szerves anyagokat megtartani. Jobbra: fa gát, zsilippel. A zsilippel a gazdák szabályozhatják a leengedés gyorsaságát, vagy megtarthatják a vizet pl.: aszály esetén.

A projekt eredményei

- összesen 35 vízmegtartó beavatkozás jött létre a Belford felett elterülő vízgyűjtőn
- a becsült kialakított összes tározóképesség körülbelül 9-10 000 m^3
- ez a tározókapacitás azonban a feliszapolódás miatt idővel csökkenhet, így az NWRM-ek karbantartást, tisztítást igényelnek
- összességében a beavatkozások a lefolyó víz mennyiségét érdemben nem csökkentették, tehát a beszivárgás és a párologtatás mértéke elenyésző volt
- a villámárvizek csúcshozamát azonban 30%-val vágták vissza
- a megvalósításhoz földvásárlásra nem volt szükség, a beruházásokat gazdák területén, az ő beleegyezésükkel végezték el. Ezért cserébe egyszeri kompenzációt termőföldek megbolygatásáért
- a különböző beruházások különböző hatásfokkal csökkentették a Belford Burn szennyezettségét is. Szerves anyag koncentrációját nem sikerült jelentősen lejjebb vinni, de a talajerózió megakadályozásában sikeresek voltak
- a beavatkozások rövid és intenzív, körülbelül 5-17 év visszatérési idejű esőzésektől nyújtanak védelmet

Source: Dr Alex Nicholson, Newcastle University, Environment Agency

A Belford Burn vízgyűjtője, és a megvalósult NWRM megoldások.
Jelölések:
kék – patak
kék félkör – ideiglenes vízfolyást elrekesztő gát
narancs négyzet – mederelrekesztő akadály
lila kör – oldaltározó terület, tó
zöld háromszög – rönkgát
fekete négyzet – egyéb

További források (angolul):
https://www.theflowpartnership.org/belford
https://research.ncl.ac.uk/proactive/belford/
http://nwrm.eu/case-study/rural-runoff-attenuation-belford-catchment-uk
https://www.bbc.co.uk/news/science-environment-25931847
video: https://www.youtube.com/watch?v=MqSHSIHcBes
video: https://www.youtube.com/watch?v=MV1_8oAW9ck

Szószedet:

- LIDAR – Light detection and ranging – magyarul lézer alapú távérzékelés, itthon is elterjed a LIDAR kifejezés. Ez egy nagyon pontos távolságmérésre kifejlesztett technológia, amivel nagyon pontos domborzati térképeket lehet készíteni egy területről.

- offline pond –vízfolyás mellett létesített tó, a vízfolyásból kiterelt vízzel töltődik fel áradáskor
- online pond – olyan tó, amit közvetlen egy vízfolyás medrében létesítenek, annak kiszélesítésével
- RAF – Runoff Attenuation Features – lefolyáslassító megoldások
- sluice gate – zsilipkapu

Slowing the Flow – Lefolyáslassítás Pickeringben

Probléma bemutatása – Pickering 6 800 lakosú kisváros Észak Angliában, a North York Moors Nemzeti Park déli lábánál. Folyója, a Pickering Beck évről évre megáradt, és elöntötte a várost. Így történt ez 1999, 2000, 2002 években, amikor az ár körülbelül 20 házat mosott el, és az Egyesült Királyságokban országszerte tapasztalható 2007-es áradásokkor, mely 85 épületet öntött el, 7 millió fontos kárt okozva a településnek.

Készültek tervek a település árvízvédelmének megoldására, de a város belterületén hosszan megépülő gátakat egyrészt a helyiek sem látták volna szívesen, másrészt a hatóságok hamar „megnyugtatták" őket, hisz olyan drága lett volna a megépítése (20 millió font), hogy a költség-haszon elemzés eredménye szerint amúgy sem épülhetett volna meg. *(Ez nem azt jelenti, hogy nem térült volna meg a beruházás valahány éven belül, hanem azt, hogy egy az államkincstár által megszabott határnál lassabb a megtérülési ideje, így központi költségvetésből nem kaphat támogatást.)*

Pickeringi lakosok tiltakoznak az árvíz, és a kormányzati segítségnyújtás hiánya ellen 2008-ban. Forrás: The Northern Echo - Work to start on long-awaited project to protect flood-hit town (2013. December 31.)

Egy alulról induló kezdeményezés: Ezek után döntöttek úgy a helyiek, hogy saját kezükbe veszik a probléma megoldását.

Partnereket kerestek, és először az Oxfordi Egyetem egy kutatócsoportját sikerült az ügyük mellé állítani, majd a neves partner további együttműködők figyelmét is felkeltette, és a következő partnerség jött létre:

Vezető partner:	Forest Research (Erdészeti Kutatóintézet)
Kormányzati szervek:	DEFRA – Department for Environment, Food and Rural Affairs (Környezetvédelmi, Élelmiszer- és Vidékügyi Minisztérium) FCE – Forestry Commission England (Erdészeti Hatóság) EA – Environment Agency (Környezetvédelmi hatóság, DEFRA finanszírozottja) NE – Natural England (Környezetvédelmi szervezet, a DEFRA finanszírozottja) YFCC – Yorkshire Flood and Coastal Committee (Az Environment Agency által felállított vízügyi bizottság)
Földbirtokosok:	NYMNPA – North Yorkshire Moors National Park Authority (Nemzeti Park) Duchy of Lancaster Estates (Királyi földtulajdon kezelője) North York Moors Railway (Egy alapítvány tulajdonolta történelmi vasút)
Egyetem:	Durham University
Helyi hatóságok:	North Yorkshire County Council (Megyei önkormányzat) Ryedale District Council (Járási önkormányzat) Pickering Town Council (Települési önkormányzat) Sinnington Parish Council (Települési önkormányzat)

A projekt végül két lépésben valósult meg. Az első két évben az egyszerűbb, olcsóbb megoldások épültek meg, majd a DEFRA további négy évnyi támogatást biztosított a projekt működésére, és egy nagy árvíztározó töltés megépítésére. A beavatkozások két folyó, a Sinnington települést átszelő River Seven és a Pickering települést átszelő Pickering Beck vízgyűjtőjére koncentráltak.

Mivel a LIFE–MICACC-hez hasonlóan ez szintén egy pilot, azaz kísérleti projekt volt, a megvalósítás során rengeteg megoldással próbálkoztak. Ezek mind a felső vízgyűjtőn jöttek létre, volt, ami közvetlen a vízfolyások medrében lassította a lefolyást, és voltak táji szinten végzett beavatkozások, melyek a csapadékvíz mederbe érkezését lassították, vagy a talajba szivárogtatását segítették elő.

Lefolyáslassítás a mederben

Akadályok szénabálákból – A vízgyűjtő legfelső tőzeges területén használható megoldás, ahol a víz még csak kis árkokon gyűlik össze. Tulajdonképpen szénabálákkal rekesztik el a víz folyását, és készítenek kis gátakat. Elkészült: 187 darab. Vízmegtartó képesség: 1-3m^3. Ár: 27 font / bála.

Szénabálával elrekesztett kisvízfolyás a felső vízgyűjtőn

Rőzsegátak (LWD – Large Woody Debris dams) – Olyan uszadékfából, rőzséből készült többnyire apró gátak, amelyek részben áteresztik a vizet. Alacsony vízállásnál így az összes vizet tovább tudják engedni, növekvő vízhozamnál viszont a víz jelentős részét kiterelik a folyó árterére, csak annyi vizet engedve tovább, amennyi nem okoz elöntést a településen. Ezzel megnövelik a gyülekezési időt, és csökkentik az árvízcsúcsot. Elkészült: 167 darab**.** Vízmegtartó kapacitása: 0.1 – 100 m^3**.** Ára: 50-500 font között.

A nagyobb gátak sokkal költséghatékonyabbak, egy köbméter víz megtartása esetükben 5,43 fontba kerül, míg egy pici gát 22,30 font/m^3 hatékonyságot ér csak el. Gondot jelenthet, hogy a nagyobb áradások elmossák ezeket, és az alvízen műtárgyakat, átereszeket, hidakat tömítenek el. Ilyenre eddig nem volt példa.

Rönk és rőzsegátak. A rőzsegátak kisebbek, inkább hasonlítanak természetes képződményekre. A rönkgátak nagyobban, így költséghatékonyabbak. Előnyük, hogy a kisvizet áteresztik, de nagyvizeknél képesek a patakot az árterére kiléptetni, így vizet megtartani és csökkenteni az árvízveszélyt.

Nagy rönkgátak (timber bunds) – Kettő ilyen épült kísérleti jelleggel. A kisebb, alsó 1260m^3 vizet tud megtartani, a nagyobb felső 3600 m^3-t. Modellezések szerint az alsó már egy 7 éves visszatérési idejű árvíznél is töltődni kezd, a felső azonban csak egy 100 éves árnál lép működésbe, holott kisebb áradásoknál is szükség lenne rá. Ezt a tervezési hibát előzetes modellezéssel, jobb tervezéssel ki lehetett volna küszöbölni.

A megoldás ettől eltekintve rendkívül költséghatékony (1.69 font /m^3 megtartott víz), hisz helyben kivágott faanyagból épültek. Élettartamuk azonban nem ismert, körülbelül 8-10 évre tehető.

A nagy rönkgátak hosszan zárják el a folyó árterét, és nagy területre léptetik ki a folyót, ha annak vízhozama egy bizonyos szint fölé nő. Nagyon olcsók, főleg ha helyben kidöntött faanyagból készülnek, és nagy tározókapacitást biztosítanak. Ideális elhelyezkedésükhöz azonban fontos az előzetes tervezés és lefolyásmodellezés, hisz extrém esetben egy rossz helyen elhelyezett gát akár még növelheti is az árvízkockázatot.

Ára: 5000 font. Készült: 2db. Vízmegtartó kapacitás: Az ártér adottságaitól függ, jelen kettő 1200 és 3600 m^3 vizet tart meg. Költséghatékony, 1m^3 víz megatartását 1,69 fontból el lehet érni.

Alacsony árvíztározó töltés

Hosszas keresés után sikerült egy olyan alkalmas helyszínt találni, ahol az ártér viszonylag széles, és egy alacsony töltés megépítésével egy a rőzse és rönkgátak elvén működő nagy tározót lehetett építeni. A tározó egy bizonyos mennyiségű vizet még átenged, de nagy vízhozamnál kivezeti a vizet az ártérre, ahol 120 000m^3 vizet képes megtartani, és ezzel az elöntés esélyét Pickeringben 25%-ról 4%-ra mérsékeli. Nehézséget jelentett a megfelelő helyszín kiválasztása, illetve az hogy a Reservoir Act rendelet miatt az ilyen és ehhez hasonló tározókat, ahol alvízen lakott terület található, 10 000 éves árvízre kell méretezni, ami nagyon megemelte a kivitelezés költségeit.

Vízmegtartó kapacitás: 120 000m^3. Ára: 2.7 millió font, melyből 2 millió font a kivitelezés költsége (költséghatékonyság: 26,67font/m^3 megtartott víz).

Tájhasználatváltás – A Slowing the Flow at Pickering projekt a DEFRA (fő anyagi támogató) egyik mintaprojektje volt, melyben – három másik projekttel együtt – a természeti adottságokra építő árvízvédekezési megoldásokat kívánt fejleszteni, tesztelni. Pickeringre részben a felső vízgyűjtő szerencsés tulajdonviszonyai miatt esett a választás, ugyanis a földek közel 50%-át három nagy szervezet tulajdonolta (North York Moors Nemzeti Park, a helyi történelmi vasúttársaság, és a Duchy of Lancaster Estates (a királyi család földbirtoka), így viszonylag kevés tulajdonossal kellett egyeztetni a beavatkozásokkal kapcsolatban. A felső vízgyűjtőn négyféle tájhasználat dominál: erdők, tőzeges-lápos területek, legelők, és szántó.

Ártéri és folyó menti erdők telepítése – Az erdők jelentősen lassítják a felső vízgyűjtőn a lefolyást, a talajvízbe való beszivárgást a talaj porózusságának növelésével erősítik, így egyszerre késleltetik az árvizek érkezését és vizet tartanak meg. A Durham egyetem OVERFLOW modelljének használatával azonosították azokat a területeket a Pickering Beck és River Seven vízgyűjtőin, ahol az erdők telepítése a legnagyobb előnyt jelentené árvízi védekezés szempontjából. Ezek alapján a Pickering Beck vízgyűjtőjén összesen 19 hektáron végzett erdősítést a nemzeti park, de a River Seven vízgyűjtőjén az első fázisban nem sikerült gazdálkodókat rábírni az erdősítésre. A második fázisban, nagyobb anyagi kompenzáció ajánlásával érték végül el, hogy egy 2.4 km hosszú sávban összesen 9.9 hektáron erdősítettek ezen a vízgyűjtőn. Így a második fázis végére összesen 19 hektáron telepítettek ártéri erdőt, 15 hektáron művelt területeket erdősítettek, 5.9 hektáron pedig erdőfelújítást végeztek. Kihívást jelentett a földtulajdonosok motiválása az erdősítésre, illetve ahol ez nem jelnett akadályt, ott sokszor a meglévő, nem erdei élőhelyekhez kötött természeti értékek megőrzése jelentett akadályt.

Erdőtervek módosítása – A lefolyást nem csak fák ültetésével lehet szabályozni, de a meglévő vágásos üzemmódú erdők erdőtervezésének változtatásával is. A területen működő, Forestry Commission Englandhez tartozó Cropton Forest így átvilágította a terveit, hogy minimálisra csökkentsék az árvízveszély kialakulását. Az átvilágítás után például úgy alakították át a vágási tervet, hogy bármely három éven belül soha ne kerüljünk az erdőknek több mint 20%-a kivágásra, hisz ez nagyon nagy mértékben növelte volna a lefolyást a vízgyűjtőn. Ezen felül az erdészet területén folyó erek mellett pufferzónákat hoztak létre.

Erdősítés a felső vízgyűjtőn.

Lefolyáslassítás tanyákon – A projekt keretében népszerűsítették a gazdák között azt a pályázati forrást, ami 50%-os támogatást nyújtott gazdaságok részére csapadékvíz-gazdálkodással, és lefolyáslassítással kapcsolatos beruházásokra (úgy mint kis gátak, víztározók építése, tetőkről lefolyó víz megtartása). A pályázati forrás eleinte népszerűtlen volt, azonban a gazdáknak tartott népszerűsítő előadások hatására a második négy éves ciklusban már sikerült forrásokat szétosztani, így 10 tanyát fejlesztettek vízmegtartó beruházásokkal.

Beavatkozás tőzeges lápos területeken – A tőzeges lápos területek a vízgyűjtő legfelső részén, a North Yorkshire Moors Nemzeti Park területén fekszenek, és bár itt vízfolyások még nagyon kicsik, volt létjogosultsága vízmegtartó intézkedéseknek. A fent említett szénabálából készült kis gátak mellett a következő további vízmegtartó beavatkozásokat végezték el:

- 3.2 hektár tőzeges terület újraültetése
- 800 méternyi elmosódott, eróziónak kitett gyalogösvények helyrehozatala
- égetési tilalom bevezetése a kis vízfolyások, árkok mellett. Erre azért volt szükség, mert a nemzeti park területén hagyományosan folytatott fácánvadászat része, hogy a vadászok a tőzeget váltakozó helyeken időről időre felégették, ami növelte az eróziót és a lefolyást. Ennek elkerülésére először 5m, majd a 2. fázisban 10m szélességben minden vízfolyás mellett égetési tilalmi övezetet jelöltek ki.

A fent felsorolt lefolyáslassító és vízmegtartó megoldások eredménye, hogy az elmúlt években Pickeringet egyszer sem öntötte el az árvíz, annak ellenére, hogy 2015 karácsonyán akkora csapadékmennyiség hullott, ami nagy valószínűséggel a projekt megvalósulása előtt elöntéshez vezetett volna (bár ezzel kapcsolatban több vitacikk is megjelent a sajtóban).

A létrehozott vízmegtartó kapacitás a modellek szerint a következős:
River Seven vízgyűjtője: 7-8000 m^3 vízmegtartó kapacitás, főleg erdészeti beavatkozásoknak köszönhetően.
Pickering Beck vízgyűjtő: az alacsony árvíztározó töltés által biztosított 120 000m^3 vízmegtartó kapacitás önmagában elegendő, hogy egy 25 éves visszatérésű árvíztől megvédje Pickeringet, így az elöntés esélyét 25%-ról 4%-ra csökkentse egy adott évben. Ezen felül az erdőterületeken végzett beavatkozások további 8-9000m3 vizet képesek megtartani, míg a tőzeges területeken és a farmokon végzett beavatkozások további 500m^3-t.

Egyéb projektelemek: lefolyásmodellezés, helyiek bevonása, költség-haszon elemzés
Lefolyásmodellezés – A projekt első fázisában a Durham egyetem OVERFLOW modelljét kifejezetten a vízgyűjtőre kalibrálva használták a tervezésnél. A modell segítségével határozták meg például a Pickering Beck vízgyűjtőjén telepítendő erdőknek az ideális, legnagyobb mértékű lefolyáslassító hatást kiváltó helyeket. A modell segítségével becsülték meg azt is, hogy 100ha erdő és 100 rőzsegát telepítésével milyen mértékű árvízcsúcs csökkenés érhető el, illetve hogy valószínű önmagukban ezek a megoldások nem lesznek képesek a települést egy 25 éves áradástól megvédeni. Ez mutatott rá a további munkák, és a projekt második fázisában megépülő tározó szükségességére.

Az Environmental Agency és alvállalkozói további modelleket használtak a projekt egésze során, hogy a rönkgátak és a tározó ideális helyét meghatározzák. Ez azért volt nagyon fontos, mert rossz helyen elhelyezett rönkgátak akár növelhetik is az árvízkockázatot az alsó vízgyűjtőn. Ezt a modellt használták arra is hogy megbecsüljék az egyes beavatkozások potenciális vízmegtartó kapacitását.

Ökoszisztéma szolgáltatások kiértékelése, költség-haszon elemzés – A projekt keretében készült egy költség-haszon elemzés is, mely azt volt hivatott vizsgálni, megtérült e a természetes vízmegtartó beruházásokba fektetett pénz. E szerint, ha csak az árvízcsökkentő hatásokat vesszük figyelembe a megtérülés szintje alacsony, de ha a különböző ökoszisztéma szolgáltatásokat is értékeljük, a beruházás vastagon megtérül. Ezek a szolgáltatások a következők:
• Élőhelyteremtés
• Árvízvédelem
• Klímaszabályozó hatás
• Eróziócsökkentés
• Oktatás, tudásbővítés
• Közösségfejlesztés
• Mezőgazdaság termelés

Érdekeltek bevonása – A helyiek bevonását Pickeringben rendhagyó módon valósították meg. Mivel alapvetően helyiek indították a kezdeményezést, a civil lakosság képviselői végig kísértek a projekt tervezését és megvalósítását is. Ez olyan módon történt, hogy a projekt-menedzsment rendszerben külön tanácsadó testületet hoztak létre a helyi civilek köre (polgáregyletként is fordítható) képviselői részvételével, akik a tervezés és megvalósítás során véleményezték a koncepciókat, tanácsokkal látták el a nem odavalósi szakembereket.

További videók angol nyelven:
https://www.youtube.com/watch?v=IGNMpb_G1PQ
https://www.youtube.com/watch?v=mGinZPk56t0
https://www.youtube.com/watch?v=Oh5sjqnTfB0

Szószedet

- attenuation (flood or flow) – lefolyáslassítás, árvízcsökkentés
- catchment, watershed – vízgyűjtő
- culvert – áteresz
- heather bale – szénabála
- incision – bevágódás, a meder fokozatos besüllyedése a talajszint alá
- LWD – Leaky woody dam vagy Large Woody Debris dam – vízáteresztő rönkgát, rőzsegát
- moorland, peatland – tőzeges lápos terület, melynek nagyon magas a vízmegtartó és szénelnyelő képessége
- timber bund – rönkgát
- weir – bukó

Összeállította: WWF Világ Természeti Alap Magyarország Alapítvány

ORSZÁGOS JEGYZŐ-KÖZIGAZGATÁSI KONFERENCIA HAJDÚSZOBOSZLÓN

A társadalmi felzárkózás programjának eredményessége csak az önkormányzatok és a kormányzat, ezen belül pedig a minisztériumok és az önkormányzatok hatékony együttműködésén is múlik – mondta előadásában Dr. Latorcai Csaba, az Emberi Erőforrások Minisztériumának közigazgatási államtitkára Hajdúszoboszlón, a 26. Országos Jegyző-Közigazgatási Konferencián.

A közigazgatási államtitkár előadásában a helyi önkormányzatok és az Emberi Erőforrások Minisztériuma együttműködése kapcsán a család-, a gyermek- és ifjúságpolitika, a kultúra, valamint a sportpolitika területén meglévő és sikeres programok között említette a Szociális Földprogramot, valamint a Tanoda Programot.
A Szociális Földprogram, amelynek pályázati keretösszege az idei esztendőben 130 millió forint, a mezőgazdasági termelésre alkalmas környezetben élő hátrányos helyzetű családok megélhetését segíti.

A Tanoda program pedig a nehéz szociális körülmények között élő tanulókat segíti iskolán kívüli foglalkozásokkal a tanítási idő után. Segíti a másnapi iskolai felkészülést, az iskolai tanulmányok sikeres elvégzését. Csoportos és egyéni tantárgyi felzárkóztató foglalkozásokat tart, a korai iskolaelhagyást csökkenti.

A tanodák, amelyek 2019-től hazai forrásból működnek, civil vagy egyházi fenntartásúak, ugyanakkor a hatékonyság szempontjából elengedhetetlen a helyi önkormányzatokkal, illetve a helyi közösséggel való együttműködés is – hívta fel a figyelmet a humántárca közigazgatási államtitkára. Jó gyakorlatként megemlítette a Balástyán található tanodát, amely szervesen együttműködik az önkormányzattal, egy szakmai közösséget alkotva, ahol az önkormányzat hatékonyan segíti a tanoda programjainak megvalósulását.

Forrás: www.kormany.hu

NEM LEHET KÜLÖNBSÉG ÉLETMINŐSÉG SZEMPONTJÁBÓL A FALVAK ÉS A VÁROSOK KÖZT

Az életminőség szempontjából a falvak semmiben sem különbözhetnek a városoktól - jelentette ki a Miniszterelnökség közszolgálatért felelős államtitkára az első Veszprém megyei mobil ügyfélszolgálat (kormányablakbusz) átadásán, Balatoncsicsón.

Tuzson Bence kiemelte: azért indította a kormány a Magyar falu programot, hogy a magyar falvakat élhetővé tegye, hogy ugyanolyan minőségű életet lehessen élni és ugyanolyan szolgáltatásokat lehessen elérni Magyarországon egy faluban, mint egy városban.
Hozzátette: a most átadott jármű a tizedik kormányablakbusz és egyben a háromszázötödik kormányablak. Megfogalmazása szerint azt szeretnék elérni, hogy az ország különböző pontjain élő emberek ne legyenek hátrányban sem egymáshoz, sem a környező országok lakóihoz képest.

Az államtitkár az ügyintézési terhek csökkentéséről szólva elmondta, a kormányablakokban jelenleg intézhető több mint kétezer ügytípusból hétszázat át lehet alakítani, vagy akár meg is lehet szüntetni az egyszerűsítés érdekében. Ezek között említett például olyan bejelentési kötelezettségeket, amelyek teljesen feleslegesnek látszanak, mert az állam utána nem kezd velük semmit.

Tuzson Bence kitért arra is, hogy Magyarország a következő húsz, harminc évben a térség vezető országává, Európa egyik legélhetőbb országává szeretne válni. Ezt szolgálják a családtámogatások, a gazdaság és a kultúra megerősítése. Hozzátette, hogy a közigazgatás, az igazgatás és az állam szolgáltatásaival is ezeket az alapvető célokat kell elősegíteni.

Takács Szabolcs, Veszprém megyei kormánymegbízott elmondta: a megyében jelenleg 14 kormányablak működik. A kormányablakbusszal harminc Balatoncsicsóhoz hasonló kistelepülésre - főként zsákfalvakba és tömegközlekedés által kevésbé érintett helyekre -, valamint rendezvényekre, fekvőbeteg-intézményekbe és idősotthonokba kívánnak eljutni.
Kontrát Károly, a Belügyminisztérium parlamenti államtitkára, a térség országgyűlési képviselőjeként azt emelte ki, hogy a mobil kormányablak egyszerűbbé teszi a kistelepülésen élők mindennapjait. Példaként említette, hogy nem kell Balatoncsicsóról egy okmány elkészítése miatt Balatonfüredre, Veszprémbe vagy Tapolcára elmenni, hanem helyben el tudják intézni ügyeiket a településen élők, amikor ott van a kormányablakbusz.

Forrás: www.kormany.hu

A BM 8 MILLIÁRD FORINTTAL TÁMOGATJA AZ ÖNKORMÁNYZATI FEJLESZTÉSEKET

A Belügyminisztérium (BM) az idén 8 milliárd forinttal támogatja az önkormányzati fejlesztéseket, ezek között bölcsődei, óvodai, védőnői, orvosi, illetve sportintézmények, valamint belterületi utak, járdák felújítását – közölte Pogácsás Tibor.

A BM önkormányzati államtitkára ismertetése szerint az idén két fejlesztési célú pályázatot írtak ki. Az első, csaknem 5 milliárd forintos felhívást májusban zárták le és augusztus elején hozták meg a döntéseket, amelyekkel 282 pályázatot támogattak.

Augusztusban a kormány további 3 milliárd forintot csoportosított át az önkormányzati fejlesztésekre. Az erre a keretre beadott pályázatokról a múlt héten döntöttek: 195 pályázatot támogattak, a folyósítás már megkezdődött – tette hozzá az államtitkár.

Pogácsás Tibor közölte, több mint 1800 pályázójuk volt idén. Szerinte azért is népszerűek a hazai forrású pályázatok, mert kevésbé kötöttek, mint a nagyobb uniós projektek.

Az államtitkár azt mondta, az évenként kiírt fejlesztési célú pályázatnak három fő célja van: a kötelező feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása, a sportlétesítmények fejlesztése, valamint a belterületi utak, járdák és hidak felújítása. A források felhasználására az önkormányzatoknak két évük van – fűzte hozzá.

A BM az idén a legtöbb forrást, több mint 4,7 milliárd forintot útfelújításra biztosította, intézményfelújításra pedig 2,5 milliárdnál többet adott – közölte Pogácsás Tibor, hangsúlyozva, a BM minden pályázatnál ellenőrzi, hogy az önkormányzatok szabályszerűen használták-e fel forrásokat.

Ismertetése szerint a most elbírált pályázatok közül a legkisebb összegű, 510 ezer forintos támogatást Tésenfa község kapta járdafelújításra, míg a legtöbbet, 30-30 millió forintot Bugac, Verpelét, Lengyeltóti és Ostffyasszonyfa nyerte intézményfelújításra, illetve Hajdúszoboszló, Hajdúhadház, Nagykőrös, Kistarcsa és Sárvár út- és járdafelújításra.

Az államtitkár közölte, a támogatási rendszer – a jövő évi költségvetési törvény szerint is – folytatódik. Kitért arra, hogy ha év végén maradvány lesz a költségvetésben, akkor a még nem támogatott pályázatokra is adnak forrást.

A BM az önkormányzatok számára minden évben más pályázati forrásokat is biztosít, így a vis maior események okozta károk helyreállítására, valamint szociálistüzelőanyag-támogatásra.

Forrás: www.kormany.hu/hu (MTI; kormany.hu)

TÖBB MINT 1000 MILLIÁRD FORINTBÓL FEJLŐDNEK A MEGYEI JOGÚ VÁROSOK

A magyar gazdaság teljesítménye tette lehetővé, hogy a Modern városok program keretében elinduljon Magyarország eddigi legnagyobb városfejlesztési projektje, ami közel kétmillió ember életét könnyíti meg - mondta Varga Mihály a Megyei Jogú Városok Szövetségének képviselőivel és Palkovics László innovációs és technológiai miniszter részvételével folytatott tárgyaláson.

A pénzügyminiszter kiemelte: 2019-re a megyei jogú városok és az egyéb projekt-gazdák számára kifizetett fejlesztési támogatások összege meghaladhatja az 1000 milliárd forintot, amelynek kétharmadát a hazai költségvetés biztosítja.
A gazdaság 4 és 5 százalék körüli növekedése jó alapot biztosít a magyar városok fejlődéséhez is, jelenleg 60 közútfejlesztési, gyorsforgalmi és kerékpárút-építési, illetve ipari park fejlesztési projekt zajlik hazánkban. A miniszter a program eddigi eredményeiről szólva kiemelte: közel 400 kilométer út már megépült és folyamatban van további több száz kilométer hosszúságú közút megépítése, emellett 15 városban épül ipari park, ami a helyi gazdaságok erősítését szolgálja.

Mint mondta, a 23 megyei jogú város 200 lokális projektjének 80 százaléka már vagy tervezési, vagy kivitelezési szakaszban van, csak 2019-ben 135 milliárd forint érkezik a megyei jogú városokhoz. A támogatás nagy hangsúlyt helyez a kulturális, sportcélú, a helyi lakosság komfortérzetét javító, oktatási, gazdaságélénkítő, egészségügyi-, és turisztikai beruházásokra – mondta Varga Mihály. A program életre hívásánál kiemelten fontos volt, hogy maguk a városok javasolhatták a saját fejlődési irányaikat, ami a helyi adottságokat a lehetőségekkel párosítja, így a lehető legcélzottabb fejlesztések valósulhatnak meg.
A pénzügyminiszter hangsúlyozta, a nagyobb lélekszámú városok fejlesztése az ország fejlődésének, a magyar vidék népességmegtartó képességének, ezáltal a területi különbségek csökkentésének a kulcsa. A felek a tárgyaláson áttekintették a Modern városok program előrehaladását, a fejlesztések ütemezését és az elkövetkezendő időszak végrehajtással kapcsolatos feladatait is.

Szita Károly, a Megyei Jogú Városok Szövetségének elnöke az ülésen tájékoztatást adott a városokban folyó beruházásokról. Kiemelte, hogy a fejlesztések egy része már érezteti a hatását: erősödnek a helyi gazdaságok, a következő években emelkedő iparűzési adóbevételekkel számolnak, mindezt növekvő foglalkoztatás és csökkenő munkanélküliség kíséri, ugyanakkor az építőipari kapacitások telítettsége kihívást jelent a beruházások kivitelezése során.

Forrás: www.kormany.hu

A FOGYASZTÓI BIZALOM ERŐSÍTÉSE VOLT AZ ADATVÉDELMI KERETRENDELET MEGALKOTÁSÁNAK CÉLJA

Elsősorban a fogyasztói bizalom erősítése volt az uniós adatvédelmi keretrendelet (General Data Protection Regulation – GDPR) megalkotásának célja – jelentette ki az igazságügyi miniszter Szegeden. Trócsányi László a Europe Direct Szeged által szervezett Élet a GDPR után: jó adatvédelmi szabályok és jövőbeli kilátások című konferencián kiemelte, amennyiben a fogyasztónak nincs megfelelő biztonságérzete, nem fogja használni a határon átnyúló internetes kereskedelmet.

Az unió 1995-ben fogadta el az első adatvédelmi irányelvet, ez azonban nem az információs társadalom internet-alapú folyamataira épült. Az elmúlt két évtizedben megváltoztak a technikai feltételek és az adatok felértékelődtek – mondta a jogászprofesszor. Hozzátette: az Európai Bizottság (EB) becslése szerint a félmilliárd uniós polgár személyes adatainak értéke 2020-ra várhatóan eléri az évi ezermilliárd eurót.

Az uniós jogalkotási folyamat 2009-ben kezdődött el, amelyhez a magánszektor és az akadémiai szféra bevonásával széleskörű konzultáció kapcsolódott. Az EB 2012 januárjában nyújtotta be adatvédelmi reformcsomagját, és az első tervek szerint 2014-re már elfogadták volna az új szabályozást. Azonban komoly vita alakult ki a többi között arról, hogy a tagállamoknak bizonyos szabadságot adó irányelv vagy kötelező szabályokat tartalmazó rendelet szülessen. Végül kompromisszum született, és 2016-ban elfogadták a rugalmassági klauzulákat tartalmazó rendeletet – idézte fel a jogalkotás folyamatát a miniszter.

Trócsányi László kifejtette, a keretrendeletet május 25-től kell teljes egészében kötelezően és közvetlenül alkalmazni valamennyi tagállamban, valamint Norvégiában, Izlandon és Liechtensteinben, valamint Svájcban. Ennek hatására változások történtek az Amerikai Egyesült Államokban is, de korai azt mondani, hogy az uniós adatvédelmi szabályok amerikai átvétele megtörtént - közölte.

Magyarországon a rendelet implementációja elkezdődött, de nincs kész minden ágazatban, hiszen érinti az egészségügyet, az oktatást, lényegében valamennyi szektort – mondta az igazságügyi tárca vezetője.

Úgy vélte, a rendelet nagyon sok kérdést fog felvetni. A jogalkotónak figyelembe kell venni a gyakorlati nehézségeket, és ha szükséges megtennie a módosításokat – közölte Trócsányi László.

Forrás: www.kormany.hu/hu (MTI)

TOVÁBBI TÜRELMI IDŐT JAVASOL A KORMÁNY A FÚRT KUTAK BEJELENTÉSÉRE

Benyújtotta a kormány a fúrt kutakra vonatkozó engedélyezési moratórium meghosszabbítására irányuló javaslatát az Országgyűlésnek. A kormány vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosítására irányuló javaslatával, az eredetileg 2018. december 31-ig tartó türelmi időt hosszabbítaná meg.

A javaslat értelmében mentesül a vízgazdálkodási bírság megfizetése alól az, aki engedély nélkül, vagy engedélytől eltérően létesített vagy üzemeltet felszín alatti vízkivételt biztosító vízilétesítményt és annak fennmaradási engedélyét 2020. december 31-ig kérelmezi.

A moratórium meghosszabbítása nemcsak a házi vízigény kielégítésére szolgáló kutakat érinti, hanem a mezőgazdasági öntözési célt szolgáló fúrt kutakat is. A legalizált mezőgazdasági hasznosítású kutak tulajdonosai európai uniós vidékfejlesztési pályázatokon is elindulhatnak.

A jelenleg hatályos jogszabályok alapján azon engedély nélküli kutak, amelyekre az engedélyt 2018. december 31-ig megkérik, mentesülnek a vízgazdálkodási bírság, valamint az igazgatási és szolgáltatási díjak alól.

Kormányzati szándék továbbá, hogy az újonnan létesítendő kutak engedélyezése, valamint a már meglévő illegális kutak fennmaradására irányuló eljárás a jövőben az állampolgárok számára a lehető legegyszerűbb, leggyorsabb és legköltséghatékonyabb folyamat legyen. E cél megvalósítása érdekében aktív kormányzati munka zajlik a Belügyminisztérium és az Agrárminisztérium együttműködésében, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara szakmai bevonásával.

Forrás: www.kormany.hu/hu (AM Sajtóiroda - 2018. október 20.)

Pályázati lehetőségek

NOVEMBERBEN ÚJRAINDUL AZ OTTHON MELEGE PROGRAM

Újraindul az Otthon melege program novembertől, amellyel a háztartási nagygépek cseréjére nyílik lehetőség, az új kiírással a kormány kétmilliárd forint vissza nem térítendő támogatással járul hozzá a családok energiafelhasználásának csökkentéséhez – mondta Weingartner Balázs, az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) fenntarthatóságért felelős államtitkára október 19-i sajtótájékoztatón, Budapesten.

Az államtitkár ismertette, a program célja, hogy a lakosság olyan hűtő, fagyasztó, valamint mosógép készülékeket szerezzen be, amelyek hozzájárulnak a rezsiszámlák csökkentéséhez. Három kategóriát különít el a tárca a program meghirdetésekor. Az A+ kategóriában háztartásonként 20 ezer forintra, az A++-ban 40 ezer forintra, az A+++ kategóriában pedig 45 ezer forint támogatásra lehet pályázni – tette hozzá. A tárca számításai szerint attól függően, hogy ezek közül milyen energiaosztályú berendezést választ egy család, évente akár 12-20 ezer forint megtakarítás is elérhető.

A pályázati kiírást és útmutatót a szaktárca pénteken teszi közzé a www.hgcs2017.nfsi.hu weboldalon. A pályázatokat régiónként **eltérő időpontokban november 5. és 19.** között lehet benyújtani, kizárólag elektronikusan, ügyfélkapun a rendelkezési keret kimerüléséig. A tárca a tavalyi 600 millió forintos induló támogatási összeget, a tavalyi érdeklődése és a felhasznált összegek nagyságrendjére tekintettel kétmilliárd forintra emelte.

Weingartner Balázs ismertette, az otthon melege programban mostanáig 10 alprogramot hirdettek meg, ezeknek egy része az épületek energiahatékonyságának javítására, valamint olyan megújuló energiát hasznosító berendezések telepítésére, vásárlására szolgált, amelyekkel az energiafelhasználás csökkenthető. Eddig négy alprogram indult a háztartási nagygépek cseréjére – tette hozzá.

A programmal a kormány eddig több mint 200 ezer háztartás energetikai korszerűsítéséhez járult hozzá, mintegy 30 milliárd forint támogatással. A korszerűsítéseknek évente 260-270 millió kilowattóra lakossági energia-megtakarítás köszönhető, amely nagyjából 95 ezer, átlagos méretű magyar háztartás éves elektromos energiafogyasztása – mondta.

Azt is megjegyezte, hogy az Otthon melege programnak köszönhetően évente, átlagosan 10 milliárd forint rezsiösszeg marad a programban részt vevő magyar családoknál. Ez háztartásonként évente 10 ezer forinttól akár 180 ezer forintig terjedő megtakarítást jelent. Emellett jelentős a környezetkímélő hatása is van, hiszen minden évben 100 ezer tonnával csökken a szén-dioxid-kibocsátás - ismertette az államtitkár.

Forrás: www.kormany.hu/hu (MTI)

A KORMÁNY 4,5 MILLIÁRD FORINTTAL TÁMOGATJA A BÖLCSŐDEFEJLESZTÉSEKET

A kormány politikájának egyik legfontosabb eleme, hogy minél nagyobb mértékben járuljon hozzá a családok élethelyzetének javításához, a gyermekvállaláshoz és a gyermeknevelés költségeihez.

A 4,5 milliárd forintos keretösszeggel elinduló program önkormányzati bölcsődék és mini bölcsődék kialakításához, a meglévő férőhelyek számának növeléséhez nyújt támogatást.
2018 a családok éve Magyarországon, mert a jó gazdasági teljesítményre alapozva az eddigieknél is többet tudunk a gyermeknevelés támogatására fordítani. Hozzátette: míg 2010-ben 960 milliárd forintot fordítottak erre a célra, addig ez az összeg 2018-ra megközelítette a 2000 milliárd forintot. A gyermekeket ellátó intézményrendszer fejlesztése a kormány azon alapelvére épül, amely szerint lehetővé kell tenni, hogy a gyermekeket nevelő szülők egyszerre választhassák a családot és a munkavállalást. Kiemelte: az eddigi intézkedéseknek köszönhetően a nők foglalkoztatási rátája mára 62 százalékra emelkedett a 2010. évi 50 százalékhoz képest, elérve ezzel az uniós átlagot.
A „Bölcsődei fejlesztési program" kiírása 2018. szeptember 28-án jelent meg, és legkésőbb 2019. március 18-áig lehet benyújtani a pályázatokat. Ugyanakkor az önkormányzatoknak érdemes minél előbb élni ezzel a lehetőséggel, mert az idén november 30-ig beérkező pályázatok esetében már a jövő év februárjában megszülethet a döntés.

A pályázati kiírás a www.kormany.hu → Dokumentumok → 2018. → Pénzügyminisztérium → Tevékenységre vonatkozó adatok → Pályázatok útvonalon érhető el.

Forrás: www.kormany.hu

Megjelent a Közösségi Díj a Hagyományos Termékekért (KDHT) 2018. évi kiírása

Az agrárminiszter 2018-ban is kiírja a „Közösségi Díj a Hagyományos Termékekért” (KDHT) pályázatot.

A „Közösségi Díj a Hagyományos Termékekért” (KDHT) 2018 pályázat célja a hagyományos és tájjellegű termékek piacra jutásának elősegítése, a fogyasztók körében való népszerűsítése érdekében kimagasló tevékenységet folytató közösségek elismerése és példaképül állítása. A pályázat önkormányzatok, önkormányzati társulások, civil szervezetek részére kerül kiírásra.
A mezőgazdaság tradicionálisan jelentős, gazdasági súlyát messze meghaladó szerepet tölt be hazánkban, ezért fontos, hogy Magyarország kiemelten kezelje a hagyományos és tájjellegű mezőgazdasági termékek és élelmiszerek termelését, forgalmazását és annak megismertetését mind a hazai, mind az európai uniós piacon. E cél megvalósítása érdekében a díjnyertes pályázó jogosulttá válik arra, hogy kiállításokon, szakmai rendezvényeken és különböző marketinganyagokon bemutassa a díját, hozzájárulva ezzel a hagyományos és tájjellegű termékek népszerűsítéséhez a fogyasztók körében.
A díj odaítélése pályázati rendszerben történik. A díjat évente egy alkalommal a Termelői Közösségek Napja alkalmából az agrárminiszter adja át.

A pályázati felhívást és a pályázati adatlapot itt érhetik el.

A kitöltött pályázati adatlapot nyomtatott formában (2 példányban) és elektronikusan kell benyújtani a kozossegidij@am.gov.hu elektronikus levélcímre.

A pályázatok beadásának határideje (postabélyegző kelte): **2018. november 19.**

A pályázati anyagokat postán, ajánlott küldeményként az alábbi címre kell eljutatni:

Agrárminisztérium, Piacszervezési Főosztály, 1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.

A borítékra kérjük ráírni: Közösségi Díj a Hagyományos Termékekért (KDHT) pályázat (2018).

Forrás: www.kormany.hu

Pályázati hírek

Átadták az Idősbarát önkormányzat és az Idősekért díjakat

Egy nemzet akkor lehet erős, ha a társadalom minden korcsoportjára odafigyel - mondta az emberi erőforrások minisztere az idősek világnapja alkalmából tartott ünnepségen, amelyen átadták az Idősbarát önkormányzat és az Idősekért díjakat.

Kásler Miklós úgy fogalmazott, a nemzet jövőjét a fiatalok, a következő generációk jelentik, de "a jövő az idők méhében fogant meg". Kiemelte, a fiatalokat fel kell készíteni a jövőre, és ebben az idősek pótolhatatlanok. A nemzetnek oda kell figyelnie az idősebb emberek bölcs és megfontolt iránymutatására. Ez nemcsak kötelesség, hanem - a történelem tanulsága szerint - sokszor a túlélés záloga is - jegyezte meg a miniszer. Kásler Miklós azt mondta, a család a nagyszülők köré épül, ők jelentik ugyanis a család szívét. A nemzet egészsége érdekében pedig oda kell figyelni a szívre - tette hozzá. Megköszönte az időseknek, hogy egész életüket a nemzet fenntartására tették fel, példát mutattak kitartásból, szorgalomból, szeretetből tiszteletből, alázatból és továbbörökítik a nemzeti identitást.

Novák Katalin, az Emmi család- és ifjúságügyért felelős államtitkára úgy fogalmazott, a rendezvényen azokat díjazzák, akik nemcsak azt a minimumot teszik meg, amit elvárnak tőlük, hanem azon túl is teljesítenek. Mint mondta, a családbarát ország számára azt jelenti, hogy több generáció tud együtt élni békében, biztonságban és egymást segítve. Kitért arra is, a nyugdíjasok és a nyugdíjszerű ellátásra jogosultak idén ismét nyugdíjprémiumot kapnak, amelynek összege akár 18 ezer forint is lehet. A prémiumot azért adják, mert szeretnék, ha a gazdaság javuló teljesítményéből a nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásra jogosultak is minél többet éreznének - tette hozzá.

Pogácsás Tibor, a Belügyminisztérium önkormányzati államtitkára azt mondta: korábban természetes volt, hogy az idősebbeknek van több tapasztalata, a technológia azonban "elszáguldott mellettük", és a fiatalok már jobban értenek a technikai eszközökhöz. Vigyázni kell azonban, hogy az emberi érték ne halványuljon el, hiszen az emberi kapcsolatok kialakításához szükséges tapasztalattal az idősek rendelkeznek, és a jövő csak akkor lehet az ifjaké, ha ezt átadják nekik - hangsúlyozta az államtitkár. Pogácsás Tibor - az Idősbarát önkormányzat díjra utalva - úgy fogalmazott, ahogy egy család, úgy egy település is akkor működik jól, ha mindenkire szükség van, ha minden embert értékelnek.
Az ünnepségen Idősbarát önkormányzat díjat kapott Biri, Cegléd, Győr, Hajdúnánás, Szarvas és Székesfehérvár önkormányzata.

Idősekért díjat vehetett át Beszterczey András, a Magyar Református Egyház Szeretetszolgálati Iroda intézményvezetője; Hámori József biológus professzor, az idegrendszer kutatója, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professor emeritusa, az Idősek Tanácsának tagja; Kusovszky Imréné, az Emberi Erőforrások Minisztériuma nyugdíjas bizottságának elnöke, az Idősek Tanácsának tagja; Fábián Istvánné, a Nógrád Megyei Ezüstfenyő Idősek Otthonának vezető ápolója, igazgatóhelyettese; Szaszkóné Váradi Marianna, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Dr. Csiba László Integrált Szociális Intézmény Edelényi Otthonának vezető ápolója és Vasné Csányi Erika, Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthonának általános igazgatóhelyettese.

Forrás: www.kormany.hu

UNICEF MAGYARORSZÁG GYEREKBARÁT TELEPÜLÉS 2018. – DÍJAZOTTAK

Negyedik alkalommal is kihirdették az UNICEF Gyerekbarát Település pályázat végeredményét, idén a címet és a vele járó 2 millió forintot **Belváros-Lipótváros** és **Zalaszentgrót** nyerte el.

Az UNICEF Magyarország pályázatára 2018-ban összesen 17 pályázat érkezett, a díjról szakértőkből álló független értékelő bizottság döntött, a munkában részt vett az UNICEF Magyarország egyik Fiatal Nagykövete is. Minden évben azok a települések nyerhetik el a címet, amelyek a gyermekek jogait kiemelt kérdésként kezelik. A bizottság azt is ellenőrzi, hogy a vállalásokat hosszabb távon is betartják-e a települések, önkormányzatok.

Az eredetileg „Gyermekbarát Városok" (Child Friendly Cities) néven megszületett kezdeményezés minden olyan közösségben kifejleszthető és alkalmazható, ahol gyermekek élnek: legyen az nagy vagy kicsi, városi vagy vidéki település. A mára globálissá vált programot 1996-ban indították útjára Európában, s azóta számos uniós tagállamban nagy sikerrel bonyolítják le a helyi önkormányzatok és az adott ország UNICEF Nemzeti Bizottságán keresztül.

Gyerekbarát Települések számára fontos, hogy a gyermekek hatással lehessenek a közösségük életére, elmondhassák a véleményüket, hozzáférjenek az alapvető szolgáltatásokhoz és olyan környezetben élhessenek, amely biztonságot nyújt a számukra. Kiemelt jelentősége van még annak, hogy a gyermekek részt vehessenek a település kulturális életében, valamint egészséges környezetben, a kizsákmányolás és erőszak minden formája nélkül élhessék mindennapjaikat.

A Gyermekbarát Település jógyakorlatokon keresztül kíván utat mutatni a helyi önkormányzatoknak, hogy a vállalások és szolgáltatások egyre gyerekbarátabbá válhassanak, más települések pedig ezeket a gyakorlatokat átvehessék, továbbfejlesszék, alakítsák.

A Gyerekbarát Települések jógyakorlatai innen letölthetőek ⇒ Gyerekbarát Települések jógyakorlatai

„A díj egyszerre ígéret és felelősségvállalás a múltat és a jelent tekintve, másrészt ígéret a jövőre nézve. Az elismerés átvételével a települések azt vállalják, hogy példát mutatnak és nem hagyják magukra a fiatalokat és a családokat. A gyermekek jelentik az ország jövőjét, ezért minden lehetséges eszközzel támogatni és segíteni kell a fejlődésüket és a védelmüket" – mondta Dr. Beneda Attila, az EMMI családpolitikáért felelős helyettes államtitkára.

Az ünnepélyes díjátadásnak ezúttal Óbuda-Békesmegyer adott otthont, ezen település 2015-ben nyerte el a címet. Idén Belváros-Lipótváros, valamint Zalaszentgrót pályázata győzött, így e két önkormányzata kapja az oklevelet és a 2-2 millió forintot.

Belváros-Lipótváros pályázatában a jógyakorlatok között az Értékelő Bizottság rámutatott koragyermekkori fejlesztést segítő akadálymentes parkok, integrált játszótér, pelenkázópad és szülő-gyerek hinta létére. A Belvárosi Közösségi Tér folyamatosan ad teret preventív foglalkozásoknak, a szabadidő eltöltéséről pedig irodalmi játszótér és családi piknik lehetőségek gondoskodnak.

„Büszkék vagyunk rá, hogy Belváros közösségét az UNICEF Gyerekbarát Település díjjal ismerte el. Önkormányzatunk mindent megtesz annak érdekében, hogy az V. kerületben élő gyermekek számára ne csupán a lakóhelyük, hanem az otthonuk legyen Belváros. A belvárosi gyermekek egy olyan közösség tagjaiként nőhetnek fel, amelyben egymás mellett állunk, kölcsönösen számíthatunk egymásra: akár amikor a gyermekszületés örömében osztozva babacsomaggal ajándékozzuk meg a családokat vagy ingyenes füzetcsomaggal, tömegközlekedési bérlettel, ösztöndíjakkal járulunk hozzá az iskoláztatáshoz és akkor is, amikor a közösségi élményekkel való feltöltődéshez minél több zöldterületet alakítunk ki, fejlesztjük parkjainkat, játszótereinket és családi programokat szervezünk. A 2017-ben átadott Belvárosi Közösségi Tér különleges szolgáltatásaival – az ingyenes gyermekfelügyelettől kezdve, a babamasszázson és kismama jógán át, a szenior mesemondó klubig – ezt a kölcsönös gondoskodást testesíti meg és ettől annyira egyedülálló. Ajánlom ezt a díjat a belvárosiak közösségének, amelynek tagjai teszik olyan hellyé a kerületünket, amelyet felcseperedő gyermekeink is örömmel választhatnak leendő családjuk otthonául.” – nyilatkozta Szentgyörgyvölgyi Péter, Belváros-Lipótváros polgármestere.

Zalaszentgrót pályázatában a bizottság kiemelte a tanulói utazási bérlettámogatás, a tandíjtámogatás, a kollégiumi-albérleti díj támogatása, valamint más esélyteremtési lehetőségek alkalmazását, valamint a civil szektor bevonását az ifjúságfejlesztés és a közösségfejlesztés területén. Ugyancsak jelentős a városi gyermekrészvétel: ifjúsági kerekasztal, ifjúsági fórum és ifjúsági piknik is működik a településen.

“Nagy öröm számunkra, hogy Zalaszentgrót, ez a kis Zala megyei város átveheti ezt a díjat. Ez az elismerés megmutatja, hogy a városon belül megtalálható egészségügyi, szociális és oktatási intézmények között megfelelően működik a kommunikáció. A doktornők és a Védőnői Szolgálattól kezdve egészen a Szociális, Család – és Gyermekjóléti Központig, mindenki a nap 24 órájában azon dolgozik, hogy a zalaszentgróti gyerekeknek lehetősége legyen egyenlő eséllyel elindulni az élet minden területén. Az óvónők, a pedagógusok és a Pedagógiai Szakszolgálat nélkül természetesen ez nehezen valósulna meg, de sokat segítenek a Magyar Vöröskereszt zalaszentgróti munkatársai is. Az intézményekben hagyományokra épülő, művészeti nevelés is folyik, melyben fontos szerepet játszik a környezettudatos egészséges életmód. A Zalai Hazatérők Egyesületének kezdeményezésére városunkban megalakulhatott az Ifjúsági Önkormányzat, akik közelebb hozzák a város vezetéséhez a gyerekek kéréseit Ifjúsági kerekasztal, Ifjúsági fórumok keretében. Fontosak számunkra a gyerekek, a családok. Az újszülött gyerekeket évről-évre, ünnepség keretében fogadjuk Zalaszentgrót polgáraivá, de emellett egyszeri támogatásként babacsomagot is vehetnek át a szülők. A feltételeket megteremtettük a családalapításhoz azzal is, hogy biztosítottunk bölcsődét, óvodát, és folyamatosan bővítjük a játszótereket. Itt emberi hangon szólunk egymáshoz. Én erre és Szentgrótra vagyok a legbüszkébb” – mondta Baracskai József, Zalaszentgrót polgármestere.

„Gyermekeink boldog felnőtté és felelős állampolgárrá nevelését a legszűkebb közösségeikben: a családban, az iskolában, a lakóhelyükön érdemes kezdeni. Az „UNICEF Gyerekbarát Település” program nem valamilyen elképzelt ideális állapotot kér számon a pályázókon, inkább a megfelelő irányokat, stabil alapokat és mindenekelőtt nyitottságot vár arra, hogy az adott közösség minden egyes nappal egyre gyerekbarátabbá váljon. A cím elnyerése nem végállomás, hanem egy szép elismerés a megkezdett úton, amely kötelezettségekkel, de további segítséggel is jár a jó úton való előrelépéshez” – mondta Mészáros Antónia, az UNICEF ügyvezető igazgatója.

A Gyermekbarát Település cím korábbi győztesei:

- 2017: Budaörs, Orosháza, Zalaegerszeg
- 2016: Alsómocsolád, Bordány, Hajdúnánás
- 2015: Cigánd, Hódmezővásárhely, Óbuda

Forrás: *UNICEF Magyarország (www.unicef.hu)*

TÖBB MINT 2300 ÖNKORMÁNYZAT NYERT A TÜZELŐANYAG-PÁLYÁZATON

A Belügyminisztérium által meghirdetett szociálistüzelőanyag-pályázaton 2320 önkormányzat nyert, nekik február 15-ig kell kiszállítaniuk a tüzelőanyagot az emberekhez - mondta a tárca önkormányzati államtitkára.

Pogácsás Tibor felidézte: a helyi önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag-vásárlásához a költségvetés hárommilliárd forint támogatást biztosított, azonban a minisztériumi, fejezeten belüli átcsoportosítás eredményeként négymilliárd forint áll rendelkezésre a programra.
Felidézte, a program 2011-ben 800 millió forintos keretösszeggel indult. A támogatásra ötezer lakosúnál kisebb települések pályázhatnak, mert ezeken a településeken jellemzően több az idős lakos, és a települések saját bevétele is kisebb az átlagosnál.

Az elbírálásnál előnyben részesítették azokat a pályázatokat, amelyek 25 köbméter tűzifánál vagy 100 mázsa barnakőszénnél kevesebbet igényeltek. Az ennél nagyobb igényeknél figyelembe vették a támogatás nagyságánál a közfoglalkoztatottak és idősek arányát, de minden pályázó kapott pénzt. A BM által készített összefoglaló szerint idén valamivel több pályázat érkezett, mint tavaly, összesen 2320 önkormányzat pályázott, az igényelt támogatás pedig 5,5 milliárd forint volt.

Keménylombos tűzifa vásárlására 2045 önkormányzat nyert el támogatást 3,4 milliárd forint értékben, lágylombos tűzifa vásárlására pedig 33 önkormányzat közel 86 millió forintot. A nyertes önkormányzatoknak a tűzifát a kormányhivatalok erdészeti igazgatóságai által nyilvántartott erdőgazdálkodóktól kell megvásárolniuk. Barnakőszén vásárlására 242 önkormányzat nyert el 470 millió forintot. Erre azokon a területeken lehetett pályázni, ahol problémás a tűzifa beszerzése, viszont kis távolságból beszerezhető a szén. A támogatásból 189 ezer erdei köbméter keménylombos tűzifát, 8490 erdei köbméter lágylombos tűzifát és 165 ezer mázsa barnakőszenet vásárolhatnak az önkormányzatok.

Az államtitkár elmondta: az elmúlt évek tapasztalata az, hogy évente 180 ezer család jut támogatáshoz e pályázat keretében. Az önkormányzatoknak saját rendeletben kell szabályozniuk, hogy a tüzelőanyagot milyen módon osztják szét. A tűzifát, illetve szenet legkésőbb február 15-éig kell kiszállítani - tette hozzá az államtitkár.

Pogácsás Tibor megjegyezte: a pályázatok elbírálásáról szóló döntés hamar megszületett, így még a tél beállta előtt lehetőségük van az önkormányzatoknak a tűzifa megvásárlására és kiszállítására.

Forrás: www.kormany.hu

IDÉN IS DÍJAZTÁK MAGYARORSZÁG LEGSZEBB KONYHAKERTJEIT

Minden eddiginél több, összesen 370 településen több mint 2000 kertet műveltek meg az idén a Magyarország legszebb konyhakertje vetélkedőn - mondta el Kovács Szilvia, a program ötletgazdája és főszervezője a díjátadón.

Farkas Sándor, az Agrárminisztérium parlamenti államtitkára a díjkiosztón kiemelte: a kert társadalmi és gazdasági haszna jelentős, mert a művelt kert a vegyszermentes magyar termékelőállításához, a biológiai sokféleség megőrzéséhez, védelméhez, és a kertkultúra környezetkímélő ápolásához járul hozzá. A 2012-ben indult legszebb konyhakertek programnak nélkülözhetetlen szerepe van abban, hogy egyre többen látnak hozzá a konyhakerti munkához, a programot az agrártárca és háttérintézményei a kezdetektől támogatják. A programban 2015 óta minden megye részt vesz, amit jelentős eredménynek nevezett.

Kovács Szilvia elmondta: 100 településről 235 kertet jelöltek országos díjra a települési zsűrik, és az országos bírálók 37 település 45 kertjének osztották ki a Magyarország legszebb konyhakertje országos díjat.

Az ötletgazda kitért arra is, hogy a 2018-as vetélkedőt "A termőföld, a talaj védelme a Riolittufa támogatásával" mottóval hirdették meg, hogy minél több talajkímélő művelési, vízgazdálkodási módszert, természetes talajjavítókat alkalmazzanak a kertekben.

Forrás: www.kormany.hu

MINTEGY SZÁZ TELEPÜLÉSEN ÚJULHATNAK MEG ÓVODAI ÉS BÖLCSŐDEI KONYHÁK

Hárommilliárd forintból összesen 99 településen kezdődhet el az önkormányzati tulajdonú óvodai és bölcsődei konyhák fejlesztése. A gyermekétkeztetés feltételeinek javítását segítő pályázat kétmilliárdos keretösszegét – a nagy érdeklődésre való tekintettel – a pénzügyminiszter további egymilliárd forinttal emelte meg.

A kormány a gyerekvállalás előtt állókat és a már gyermeket nevelőket is számos eszközzel támogatja, ilyen egyebek mellett a gyermekek már egyre szélesebb körben elérhető ingyenes óvodai és bölcsődei étkeztetése is. 2015 óta a költségvetés nemcsak a működtetéshez, hanem az infrastrukturális fejlesztésekhez is segítséget nyújt: az elmúlt években közel 400 település részesült pályázati úton kilencmilliárd forint támogatásban. A megújult konyhák és kiszolgáló létesítmények minden egészségügyi, környezetvédelmi és energetikai szempontnak maximálisan megfelelnek.

A 2018. évi pályázati kiírásra 167 önkormányzat jelentkezett, az igényelt támogatások összege pedig meghaladta az eredetileg erre a célra szánt forrás több mint kétszeresét. A pályázatok értékelésénél előnyt élveztek azok a települések, amelyek szerényebb anyagi helyzetben vannak, valamint az óvodai gyermekétkeztetésen túl további étkeztetési feladatot – például szünidei gyermekétkeztetést, szociális étkeztetést – is ellátnak. Az idei pályázaton elnyerhető, vissza nem térítendő támogatás legfeljebb 40 millió forint lehetett, melyet 2020. december 31-ig használhatnak fel az önkormányzatok.

Az önkormányzati étkeztetési fejlesztések nyertes listája az alábbi módon található meg: www.kormany.hu >> Dokumentumok >> 2018. >> Pénzügyminisztérium >> Tevékenységre vonatkozó adatok >> Pályázatok >> Önkormányzati étkeztetési fejlesztések 2018 - nyertes lista.

Forrás: www.kormany.hu

Az Önkormányzati Hírlevél kiadásáért felel:	• **Dr. Bekényi József,** Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály
Szerkesztésért felel:	• **Dr. Barabás Zoltán,** Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály
Szerkeszti:	• **az Önkormányzati Hírlevél szerkesztőbizottsága**

Szerkesztőbizottság címe:

Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

1903. Budapest, Pf. 314.

E-mailcím:

onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu

Telefon:

+36 1 441 1127

Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága – Toborzás

VÁRUNK A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS CSAPATÁBA

06-1-301-8396
TOBORZAS@BV.GOV.HU
WWW.BV.GOV.HU/TOBORZAS

JELENTKEZZ

HA ELMÚLTÁL 18, KÖZÉPFOKÚ VÉGZETTSÉGŰ, BÜNTETLEN ELŐÉLETŰ MAGYAR ÁLLAMPOLGÁR VAGY.

AMIT KÉRÜNK :

FÉNYKÉPES ÖNÉLETRAJZ,
MOTIVÁCIÓS LEVÉL,
ISKOLAI VÉGZETTSÉGET
ÉS NYELVTUDÁST IGAZOLÓ
OKIRATOK MÁSOLATA

AMIRE KÉSZÜLNÖD KELL :

FEKVŐTÁMASZ
HAJLÍTOTT KARÚ FÜGGÉS
FEKVENYOMÁS
4 X 10 M-ES INGAFUTÁS
HELYBŐL TÁVOLUGRÁS
HANYATTFEKVÉSBŐL FELÜLÉS
2000 M-ES SÍKFUTÁS

EGÉSZSÉGÜGYI ALKALMASSÁG

AZ EGÉSZSÉGÜGYI ALKALMASSÁGI VIZSGÁLAT ELVÉGZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES DOKUMENTUMOK

EGY ÉVNÉL NEM RÉGEBBI TÜDŐSZŰRŐ VIZSGÁLAT EREDMÉNYE,
EGY ÉVNÉL NEM RÉGEBBI UROLÓGIAI VIZSGÁLAT EREDMÉNYE,
IDEGGYÓGYÁSZATI VIZSGÁLAT EREDMÉNYE,
SZEMÉSZETI SZAKORVOSI LELET,
FÜL-ORR-GÉGÉSZETI ÉS AUDOLÓGIAI SZAKORVOSI LELET, FOGÁSZATI SZŰRŐVIZSGÁLAT EREDMÉNYE,
TELJES KÖRŰ LABOR VIZSGÁLAT, EKG LELET,
A KÉRDŐÍVEN MEGJELÖLT KORÁBBI BETEGSÉGEIRE, GYÓGYKEZELÉSEIRE,
JELENLEGI EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTÁRA VONATKOZÓ SZAKORVOSI, LABORATÓRIUMI ESZKÖZÖS VIZSGÁLATI LELET(EK), ZÁRÓJELENTÉS(EK).

TOVÁBBÁ:
HÖLGYEKNÉL EGY ÉVNÉL NEM RÉGEBBI CITOLÓGIAI VIZSGÁLAT EREDMÉNYE.

AZ EGÉSZSÉGI ALKALMASSÁGI VIZSGÁLATOT AZ INTÉZET ALAPELLÁTÓ ORVOSA VÉGZI.

VÁRUNK A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS CSAPATÁBA
RABUL EJTÜNK
A BÖRTÖN STABIL, KISZÁMÍTHATÓ, HOSSZÚ TÁVRA TERVEZHETŐ MUNKAHELYET TEREMT.
HIVATÁSOSKÉNT
FOLYAMATOS KÉPZÉSI ÉS ELŐMENETELI LEHETŐSÉGEK
JELENTKEZZ, HA ELMÚLTÁL 18,
KÖZÉPFOKÚ VÉGZETTSÉGŰ,
BÜNTETLEN ELŐÉLETŰ
MAGYAR ÁLLAMPOLGÁR VAGY
06-1-301-8396
WWW.BV.GOV.HU
TOBORZAS@BV.GOV.HU

LEBILINCSELÜNK
A BÖRTÖN STABIL, KISZÁMÍTHATÓ, HOSSZÚ TÁVRA TERVEZHETŐ MUNKAHELYET TEREMT.
JELENTKEZZ, HA ELMÚLTÁL 18,
KÖZÉPFOKÚ VÉGZETTSÉGŰ,
BÜNTETLEN ELŐÉLETŰ
MAGYAR ÁLLAMPOLGÁR VAGY
JELENTKEZZ
HIVATÁSOSKÉNT FOLYAMATOS KÉPZÉSI ÉS ELŐMENETELI LEHETŐSÉGEK
BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS
06-1-301-8396
WWW.BV.GOV.HU
TOBORZAS@BV.GOV.HU

GYERE A HŰVÖSRE
HA ELMÚLTÁL 18, KÖZÉPFOKÚ VÉGZETTSÉGŰ, BÜNTETLEN ELŐÉLETŰ MAGYAR ÁLLAMPOLGÁR VAGY
HIVATÁSOSKÉNT
FOLYAMATOS KÉPZÉSI ÉS ELŐMENETELI LEHETŐSÉGEK
AMIT MÉG KÍNÁLUNK:
CAFETÉRIA,
LAKHATÁSI, SZOCIÁLIS
ÉS UTAZÁSI TÁMOGATÁS.
BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS
HUNGARIAN PRISON SERVICE
1878
A BÖRTÖN STABIL, KISZÁMÍTHATÓ, HOSSZÚ TÁVRA TERVEZHETŐ MUNKAHELYET TEREMT.
JELENTKEZZ A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSHOZ!
06-1-301-8396
WWW.BV.GOV.HU
TOBORZAS@BV.GOV.HU

SITTRE VÁGUNK!
JELENTKEZZ
HIVATÁSOSKÉNT FOLYAMATOS KÉPZÉSI ÉS ELŐMENETELI LEHETŐSÉGEK
AMIT MÉG KÍNÁLUNK:
CAFETÉRIA,
LAKHATÁSI, SZOCIÁLIS
ÉS UTAZÁSI TÁMOGATÁS.
06-1-301-8396
WWW.BV.GOV.HU
TOBORZAS@BV.GOV.HU
BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS